

Briuselis, 2025 12 10
COM(2025) 1007 final

2025/0400 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**kuria dėl leidimų išdavimo procedūros spartinimo iš dalies keičiamos direktyvos (ES)
2018/2001, (ES) 2019/944, (ES) 2024/1788**

{SEC(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2001 final}

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Pasiūlymu siekiama paspartinti energetikos infrastruktūros projektų, įskaitant perdavimo ir skirstymo tinklus, energijos kaupimo įrenginius ir įkrovimo stoteles ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektus, leidimų išdavimą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos sparčiam jų diegimui. Spartus jų diegimas yra itin svarbus, kad Sąjunga galėtų daryti pažangą pereinant prie tvaresnės ir nuo iškastinio kuro nepriklausomos energetikos sistemos. Pasiūlymas įtrauktas į Europos elektros energijos tinklų dokumentų rinkinį, kuris 2025 m. pradžioje buvo paskelbtas kaip Sąjungos konkurencingumo kelrodžio¹ ir švarios pramonės kurso² dalis. 2025 m. vasario mėn. [Įperkamos energijos veiksmų plane](#)³ taip pat nurodyta, kad į Europos elektros energijos tinklų dokumentų rinkinį bus įtraukti pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriais siekiama paspartinti leidimų išdavimą tinklų, energijos kaupimo įrenginių ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams. Pasiūlymu taip pat įgyvendinamas 2025 m. spalio 23 d. Europos Vadovų Tarybos prašymas išnagrinėti naujų pasiūlymų siekiant racionalizuoti ir paspartinti planavimo ir leidimų išdavimo procedūras valstybėse narėse galimybes⁴.

Lėtą ir sudėtingą leidimų išdavimą, be kita ko, dėl prijungimo prie tinklo, suinteresuotosios šalys nurodo kaip vieną iš pagrindinių veiksnių, dėl kurių vėluojama plėtoti energetikos projektus. Elektros energijos perdavimo tinklai pastatomi per maždaug 10 metų; daugiau nei pusė reikiamo laiko tenka leidimų išdavimui. 78 % viešų konsultacijų respondentų pažymėjo, kad leidimų išdavimas yra pagrindinė kliūtis siekiant užtikrinti, kad Sąjungos tinklo infrastruktūra būtų plėtojama taip, kaip reikia energetikos pertvarkai. Panašiai, leidimų išdavimas atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams vis dar gali užtrukti iki devynerių metų, priklausomai nuo valstybės narės ir atitinkamos technologijos. Priklausomai nuo technologijos, leidimų išdavimas energijos kaupimo įrenginiams gali užtrukti nuo vienu iki septynerių metų. Leidimų statyti arba pertvarkyti įkrovimo stoteles greitkeliuose ir depuose išdavimo procedūros kai kuriose valstybėse narėse gali užtrukti iki dvejų metų. Lėtą leidimų išdavimą, be kita ko, lemia nenuoseklios įvairių institucijų administracinės sistemos, nepakankamas institucijų darbuotojų skaičius, poveikio aplinkai vertinimo trukmė, nepakankamas visuomenės pritarimas, ribota skaitmenizacija ir ribotas duomenų prieinamumas, taip pat administraciniai ir teisminiai sunkumai; Lėtos leidimų išdavimo procedūros taip pat gali neigiamai paveikti inovacijas šiame sektoriuje ir trukdyti pasiekti Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje nustatytą orientacinį tikslą, kad bent 5 % naujos atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrengtosios galios būtų skiriama novatoriškoms atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijoms. Leidimų išdavimo procedūrų

---

¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES konkurencingumo kelrodis“, (COM(2025) 30 *final*, 2025 01 29).

² Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Švarios pramonės kursas. Bendros konkurencingumo ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo veiksmų gairės“, (COM(2025) 85 *final*, 2025 2 26).

³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Įperkamos energijos veiksmų planas. Mūsų energetikos sąjungos tikros vertės atskleidimas siekiant užtikrinti įperkama, efektyviai naudojamą ir švarią energiją visiems europiečiams“, COM(2025) 79 *final*.

⁴ 2025 m. spalio 23 d. Europos Vadovų Tarybos išvados.

paspartinimas, be kita ko, siekiant hibridizuoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektus ir atnaujinti bei modernizuoti energetikos infrastruktūrą, turėtų padėti skatinti novatoriškus sprendimus.

Pastaraisiais metais Sąjungos lygmeniu buvo nustatytos tam tikros naujos priemonės, kuriomis siekiama paspartinti leidimų išdavimą atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams ir tam tikru mastu infrastruktūros projektams. 2022 m. kaip neatidėliotina priemonė buvo priimtas Tarybos reglamentas, kuriuo siekiama paspartinti leidimų išdavimą atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir susijusios infrastruktūros projektams⁵; 2023 m. gruodžio mėn.⁶ jo galiojimas buvo iš dalies pratęstas iki 2025 m. birželio 30 d. Šiuo reglamentu nustatyta prielaida, kad atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtra yra viršesnis viešasis interesas, nustatyti tam tikrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų leidimų išdavimo procedūros terminai ir valstybėms narėms leista tam tikromis sąlygomis netaikyti kai kurių aplinkosaugos reikalavimų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, taip pat energijos kaupimo įrenginių projektams ir elektros energijos tinklų projektams, kurie yra būtini atsinaujinančiųjų išteklių energijai integruoti į elektros energijos sistemą. Be to, 2023 m. persvarstytoje Atsinaujinančiųjų energijos išteklių direktyvoje (AEID)⁷ nustatyta išsami nauja leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams sistema, kurioje nustatyti trumpesni terminai ir paprastesnės taisyklės. Be to, į ją įtraukti žemėlapių sudarymo įpareigojimai ir įpareigojimas nustatyti paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas, kuriose, kaip numatoma, projektų poveikis aplinkai bus nedidelis ir projektams tokiose zonose bus galima taikyti supaprastintą leidimų išdavimo procedūrą. Į persvarstytą AEID taip pat įtrauktos neprivalomos priemonės, kuriomis siekiama nustatyti paspartintos infrastruktūros projektų plėtros zonas, kai šiems projektams tam tikromis sąlygomis netaikomas poveikio aplinkai vertinimas.

Pradėjus taikyti šias priemones pasiekta tam tikrų teigiamų praktinių rezultatų. Pavyzdžiui, Vokietija plačiai pritaikė Tarybos reglamente nustatytas priemones, visų pirma savanoriškas priemones, dėl kurių leidimų išdavimas gerokai paspartėjo. 2024 m. Vokietija patvirtino maždaug 14–15 GW papildomų sausumos vėjo energijos pajėgumų⁷⁷, t. y. 85 % daugiau, palyginti su ankstesniais metais, ir tai beveik prilygsta bendram vėjo energijos naujos įrengtosios galios Europoje tais pačiais metais. Taip pat galima pastebėti teigiamą persvarstytos AEID priemonių įgyvendinimo poveikį. Iš tyrimo, kurio tikslas – stebėti, kaip įgyvendinama Komisijos rekomendacija ir Gairės dėl leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir susijusios infrastruktūros projektams procedūrų paspartinimo⁸, matyti, kad valstybės narės priėmė iš viso 1 198 priemones rekomendacijai įgyvendinti, įskaitant 901 su rekomendacija vidutiniškai arba glaudžiai suderintą priemonę, o tai sudaro 75 % visų suskaičiuotų priemonių.

⁵ 2022 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (ES) 2022/2577, kuriuo nustatoma atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimo spartinimo sistema, OL L 335, 2022 12 29, p. 36.

⁶ 2023 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (ES) 2024/223, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2022/2577, kuriuo nustatoma atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimo spartinimo sistema.

⁷ 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/2413, kuria iš dalies keičiami Direktyva (ES) 2018/2001, Reglamentas (ES) 2018/1999 ir Direktyva 98/70/EB, kiek tai susiję su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ir panaikinama Tarybos direktyva (ES) 2015/652.

⁸ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/834f011b-e464-11ef-be2a-01aa75ed71a1>

Nepaisant Tarybos reglamentu ir persvarstyta AEID nustatytų priemonių, leidimų išdavimo kliūčių valstybėse narėse išlieka, o pažanga, susijusi su spartesniu projektų diegimu, vietoje pastebima ne visada, kaip patvirtinta ir 2025 m. birželio 11 d. už energetiką ir būsto sektorių atsakingo Komisijos nario surengtame dialoge įgyvendinimo klausimais, susijusiame su leidimų išdavimu⁹.

Prie to prisideda keli veiksniai. Pirma, persvarstytoje AEID nebuvo visapusiškai išspręsti visi klausimai, dėl kurių vėluojama išduoti leidimus ir integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, pavyzdžiui, lėtas leidimų išdavimas tinklams, energijos kaupimo įrenginiams ar įkrovimo stotelėms, ribotas procedūrų skaitmenizavimas ar visuomenės pritarimas. Antra, į persvarstyta AEID buvo įtrauktos tik kai kurios Tarybos reglamento priemonės, tačiau joje trūksta kelių svarbių priemonių, kurios nebetaikomos, pavyzdžiui, priemonių, kuriomis būtų išplėstas atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų prioritetas, neapsiribojant aplinkosaugos aspektais, ir racionalizuotas tam tikrų aplinkosaugos taisyklių laikymasis. Trečia, nors atitinkamų AEID leidimų išdavimo nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę datos buvo 2024 m. liepos mėn. ir 2025 m. gegužės mėn., iš turimos informacijos matyti, kad valstybių narių rezultatai, susiję su taisyklių įgyvendinimu ir taikymo trūkumais, skiriasi. Esama sistema vis dar visapusiškai įgyvendinama, tačiau iš gautų suinteresuotųjų šalių atsiliepimų matyti, kad net tose valstybėse narėse, kuriose esama sistema yra perkelta į nacionalinę teisę ir yra įgyvendinama, esama kliūčių, trukdančių greitai išduoti leidimus atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams ir juos įgyvendinti. Taigi, ilgas leidimų išdavimo procedūras, dėl kurių projektai įgyvendinami lėtai, galima sieti ne tik su tuo, kad valstybėse narėse nėra visapusiškai ir tinkamai įgyvendinama esama sistema, bet ir su klausimais, kurie nėra visapusiškai išspręsti dabartinėje Sąjungos teisinėje sistemoje: pernelyg ilgai rengiamu poveikio aplinkai vertinimu, nepakankamu visuomenės pritarimu, ribotu procedūrų skaitmenizavimu, nepakankamais nacionalinių leidimus išduodančių institucijų ištekliais, įvairių leidimų išdavimo procedūroje dalyvaujančių institucijų koordinavimo mechanizmų trūkumu, taisyklių dėl visų rūšių energijos kaupimo įrenginių ir įkrovimo stotelių trūkumu.

Kalbant apie energetikos infrastruktūrą, šiuo metu Sąjungos lygmeniu nėra bendros leidimų išdavimo tvarkos. TEN-E reglamente nustatytos leidimų išdavimo infrastruktūros projektams, įtrauktiems į Sąjungos bendro intereso projektų ir abipusio intereso projektų sąrašą, taisyklės, tačiau jis neapima kito infrastruktūros turto. Vandenilio ir dekarbonizuotų dujų dokumentų rinkinyje¹⁰ Dujų rinkos direktyvoje¹¹ nustatyti bendrieji vandenilio ir dujų įrenginių leidimų išdavimo reikalavimai, įskaitant leidimų išdavimo procedūras. Tačiau europinės sistemos, skirtos elektros energijos tinklams, nėra. Įperkamos energijos veiksmų plane ir M. Draghi pranešime pripažinta, kad reikia didinti energetikos infrastruktūros diegimo lygį, kad būtų paspartintas atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimas ir padidintas Sąjungos tinklo atsparumo saugumas bei sumažintos energijos sąnaudos. Tai, kad nėra vieningos europinės sistemos, rodo, jog siekiant patenkinti šį poreikį daroma nepakankama pažanga. Šiuo

⁹ Dialogas su Komisijos nariu D. Jørgensenu leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams ir susijusiai infrastruktūrai įgyvendinimo klausimais, Europos Komisija, https://energy.ec.europa.eu/events/implementation-dialogue-permitting-renewable-energy-projects-and-related-infrastructure-commissioner-2025-06-11_en.

¹⁰ Europos Komisija, Energetikos GD, *Vandenilio ir dekarbonizuotų dujų dokumentų rinkinys*, https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/hydrogen-and-decarbonised-gas-market_en?prefLang=lt.

¹¹ 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1788 dėl dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių, gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų bendrųjų taisyklių, OL L, 2024/1788.

pasiūlymu atnaujinama Elektros energijos rinkos direktyvoje nustatyta leidimų išdavimo tvarka, kad būtų nustatyti perdavimo ir skirstymo infrastruktūrai keliami reikalavimai, kurie šiuo metu nėra apibrėžti. Elektros energijos rinkos direktyvos pakeitimais nustatyti papildomi reikalavimai, į kuriuos reikia atsižvelgti Dujų rinkos direktyvoje, t. y. susiję su leidimus išduodančių institucijų pajėgumais, prašymų pateikti papildomos informacijos pateikimo terminais, sprendimų priėmimu tyliojo administracinio pritarimo principu ir skaitmenizavimo reikalavimais.

Kalbant apie priežastis, dėl kurių leidimų išdavimo procedūros vis dar trunka ilgai, ne kartą nustatyta, kad labiausiai vėluojama poveikio aplinkai vertinimo etape. Apskritai apskaičiuota, kad vidutinė projektų (nesusijusių su atsinaujinančiųjų išteklių energija) poveikio aplinkai vertinimo (PAV) trukmė apskritai yra apie 20,6 mėnesio¹², o tai turi įtakos gebėjimui laikytis persvarstytoje AEID nustatytų leidimų išdavimo terminų. Per viešas konsultacijas dėl Elektros energijos tinklų dokumentų rinkinio¹³ dauguma respondentų pritarė poveikio aplinkai vertinimo supaprastinimui ir racionalizavimui. Persvarstytoje AEID nustatytos tikslinės priemonės, kuriomis siekiama palengvinti tam tikrus aplinkosaugos įpareigojimus, tačiau dėl dabartinės atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų diegimo padėties ir vidutinės poveikio aplinkai vertinimo trukmės šioje srityje reikia imtis papildomų veiksmų.

Tai, kad nacionalinės institucijos prastai užtikrina leidimų išdavimo terminų laikymąsi valstybėse narėse, kenkia persvarstyto AEID tikslui apriboti leidimų išdavimo procedūrų trukmę. Dėl neapibrėžtumo ir aiškių taisyklių trūkumo, kai tarp atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų ir kitų interesų kyla konfliktų, leidimų išdavimo laikas yra ilgas ir kyla teisminių problemų. Leidimų išdavimo procedūrose, skirtose labai mažiems projektams, išlaikomas nereikalingas biurokratizmas, dėl kurio vėluojama juos įgyvendinti, o jų prijungimas prie tinklo vis dar nepagrįstai vėluoja. Prie ilgo įgyvendinimo ir toliau prisideda neefektyvūs ir neveiksmingi visuomenės dalyvavimo procesai, lemiantys prieštaravimą pavirstantį administraciniais ir teisminiais ginčais. Apie ribotus leidimus išduodančių nacionalinių institucijų išteklius reguliariai užsimenama kaip apie vieną iš pagrindinių veiksnių, dėl kurių vėluojama vykdyti leidimų išdavimo procedūras. Be to, pagal leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams procedūras dažnai reikia kelių leidimų, kuriuos išduoda skirtingos institucijos (lygiagrečiai arba viena po kitos), o koordinavimo mechanizmų nebuvimas yra svarbi kliūtis, dėl kurios procedūros sulėtėja. Valdžios institucijos nepakankamai išplėtoja ir naudoja skaitmeninius išteklius paraiškoms nagrinėti, o nepakankamas įvairių skaitmeninių leidimų išdavimo priemonių, kurias naudoja kelios leidimus išduodančios institucijos, integravimas kelia painiavą ir neveiksmingumą ir tai trukdo užtikrinti teisinių terminų laikymąsi. Nepakankama prieiga prie atitinkamų aplinkos ir geologinių duomenų gali būti kliūtis projektų rengėjams rengiant paraiškas dėl aplinkosaugos leidimų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, taip pat tinklo ir energijos kaupimo įrenginių infrastruktūros projektams. Be to, pagal persvarstyto AEID elektros energijos kaupimo įrenginiams taikomų leidimų išdavimo taisyklių taikymo sritis yra siaura ir apima tik kolokacinius energijos kaupimo įrenginius, o ne energijos kaupimo įrenginius apskritai arba projektų hibridizaciją, nepaisant vis svarbesnio jų vaidmens sistemos lankstumo požiūriu. Be to, dėl nepagrįstų sunkumų ir vėlavimų kyla dėl nepakankamo aiškumo dėl elektromobilumo srities leidimų išdavimo įkrovimo stotelėms. Pasiūlymu siekiama pašalinti nustatytas leidimų

¹² Informacijos ir duomenų apie persvarstyto Poveikio aplinkai vertinimo (PAV) direktyvos (2011/92/ES) su pakeitimais, padarytais Direktyva 2014/52/ES, įgyvendinimą rinkimas, galutinė „Milieu“, COWI ir „Eunomia“ ataskaita Europos Komisijai, 2024 m. kovo mėn., p. 25.

¹³ https://energy.ec.europa.eu/news/commission-collects-views-preparation-european-grids-package-2025-05-13_en

išdavimo procedūrų kliūtis, su kuriomis susiduria atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektai ir energetikos infrastruktūra, pavyzdžiui, elektros energijos ir dujų tinklai, energijos kaupimo įrenginiai ir įkrovimo stotelės, kurie yra labai svarbūs siekiant integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją į energetikos sistemą:

1. sutrumpinant terminus ir išvengiant nereikalingo leidimų išdavimo proceso vilkinimo;
2. įtraukiant Tarybos reglamento (ES) 2022/2577 nuostatas su tiksliniais pakeitimais;
3. nustatant papildomą tikslinį lankstumą taikant aplinkosaugos taisykles;
4. Sąjungos lygmeniu nustatant leidimų išdavimo elektros energijos tinklams tvarką, grindžiamą Dujų rinkos direktyvoje nustatytu požiūriu į leidimų išdavimą dujų ir vandenilio įrenginiams ir suderintą su Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos ir TEN-E reglamento sistema;
5. užtikrinant bendros leidimų išdavimo tvarkos nuoseklumą ES lygmeniu, iš dalies pakeičiant vandenilio įrenginiams taikomą leidimų išdavimo tvarką, kad ji būtų suderinta su elektros energijos infrastruktūrai taikoma leidimų išdavimo tvarka.

Į šį pasiūlymą įtraukti riboti ir tiksliniai 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją pakeitimai, kurie yra tikrai būtini pasiūlymo tikslams pasiekti. Kiti galimi Direktyvos (ES) 2018/2001 pakeitimai į šio pasiūlymo taikymo sritį ir tikslus visiškai nepatenka. Tokių pakeitimų poreikis atitinkamais atvejais gali būti įvertintas rengiant iniciatyvą dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos sistemos, kuri yra ateinančio dešimtmečio Energetikos sąjungos dokumentų rinkinio dalis, kaip nurodyta 2026 m. Komisijos darbo programos I priede. Komisija konstruktyviai bendradarbiaus su teisėkūros institucijomis, siekdama užtikrinti, kad teisėkūros procese dėl šio pasiūlymo būtų visiškai išsaugotas jo esminis tikslas ir jis nebūtų iškraipomas.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šis pasiūlymas parengtas atsižvelgiant į Įperkamos energijos veiksmų plane¹⁴ Komisijos priimtą įsipareigojimą pasiūlyti Europos elektros energijos tinklų dokumentų rinkinį, kurį sudarytų su teisėkūra susijusios ir nesusijusios priemonės, kuriomis, be kita ko, būtų racionalizuotas leidimų išdavimas atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai, elektros energijos tinklams, energijos kaupimo įrenginių infrastruktūrai ir automobilių bei sunkvežimių įkrovimo stotelėms.

Pasiūlymas taip pat dera su esamų leidimų išdavimo priemonių įgyvendinimu pagal persvarstytą AEID, be kita ko, tiek tikrinant jų perkėlimą į nacionalinę teisę, tiek padedant valstybėms narėms jas veiksmingai įgyvendinti. Siekiant užtikrinti tinkamą gerosios leidimų išdavimo praktikos įgyvendinimą ir iš dalies pakeistos AEID perkėlimą į nacionalinę teisę laiku, įgyvendinant Vėjo energetikos veiksmų planą buvo parengtas ir toliau tobulinamas išsamus veiksmų rinkinys (iniciatyvos „Accele-RES“ įgyvendinimo planas). Tai apėmė keitimąsi gerosios praktikos pavyzdžiais įvairiuose forumuose, dvišalę paramą valstybėms

---

¹⁴ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Įperkamos energijos veiksmų planas. Mūsų energetikos sąjungos tikros vertės atskleidimas siekiant užtikrinti įperkama, efektyviai naudojamą ir švarią energiją visiems europiečiams“, COM(2025) 79 final.

narėms, internetinės AEID įgyvendinimo klausimų ir atsakymų priemonės sukūrimą ir atnaujinimą, vykdomą perkėlimo į nacionalinę teisę darbą, rekomendacijų ir gairių, susijusių su planavimu, leidimų išdavimu ir aplinkos teisės aktais, priėmimą, paramą valstybėms narėms vykdant leidimų išdavimo reformas pagal techninės paramos priemonę, paramą leidimų išdavimo investicijoms ir reformoms Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo fondo lėšomis ir pagal 2024 ir 2025 m. kvietimą teikti pasiūlymus pagal programos LIFE Perėjimo prie švarios energijos paprogramę. Kaip paskelbta Įperkamos energijos veiksmų plane, Komisija plečia iniciatyvos „Accele-RES“ įgyvendinimo planą, visapusiškai išnaudodama leidimų išdavimo ekspertų grupės ir suderintų veiksmų iniciatyvos (CA-RES) potencialą, stiprindama keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais ir kliūčių nustatymą, modernizuodama internetinę pagalbos priemonę leidimų išdavimo srityje ir teikdama paramą per techninės paramos priemonę.

Pasiūlymas dera su Elektros energijos rinkos direktyva ir grindžiamas požiūriu į leidimų išdavimo procedūras, susijusias su naujų pajėgumų procedūra, atspindint požiūrį į leidimų išdavimo procedūras, kurio laikomasi Vandenilio ir dujų dekarbonizavimo dokumentų rinkinyje¹⁵, kartu pasinaudojant galimybe toliau spartinti leidimų išdavimą projektams, susijusiems su perdavimo ir skirstymo tinklų atnaujinimu, modernizavimu arba pertvarkymu.

Pasiūlymas taip pat yra nuoseklus leidimų išdavimo procedūrų pakeitimų, įtrauktų į Dujų rinkos direktyvos dokumentų rinkinį, atžvilgiu, nes jame pateikiami tik laipsniški pakeitimai, kurie neturėtų daryti poveikio priemonių, iš pradžių įtrauktų į dokumentų rinkinį, perkėlimui į nacionalinę teisę.

Pasiūlymas taip pat dera su leidimų išdavimo bendro ir abipusio intereso infrastruktūros projektams, atrinktiems pagal TEN-E reglamentą, tvarka. Nustatant bendrą tvarką įrenginiams, kurie nebuvo atrinkti pagal reglamentą, šiuo pasiūlymu sukuriama pagrindinė leidimų išdavimo paspartinimo sistema, grindžiama griežtesne sistema, taikytina pagrindiniams infrastruktūros projektams, nustatytiems pagal TEN-E reglamentą.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Šis pasiūlymas dera su žaliojo kurso tikslu iki 2030 m. 55 % sumažinti išmetamą ŠESD kiekį ir Europos klimato teisės akte nustatytu įpareigojimu iki 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą, taip pat su švarios pramonės kurso tikslais užtikrinti Europos pramonei prieigą prie įperkamos energijos, sumažinti sąskaitas už energiją ir paspartinti švarios energijos ir gamybos diegimą, įskaitant PVRP, kad iki 2030 m. kasmet būtų įrengiama 100 GW atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos pajėgumų.

M. Draghi pranešime¹⁶ raginama supaprastinti ir racionalizuoti leidimų išdavimo ir administracinius procesus, taip pat laikytis suderinto strateginio požiūrio į Sąjungos ir valstybių narių tarpvalstybinės infrastruktūros plėtrą. Taryba paprašė Komisijos pasiūlyti sustiprintą tinklo planavimo ir diegimo sistemą, kuri atitiktų Sąjungos tikslus. 2025 m. birželio 16 d. išvadose¹⁷ Taryba paragino Komisiją pasiūlyti elektros energijos tinklų dokumentų rinkinį, kurį sudarytų priemonės, kuriomis, *inter alia*, būtų supaprastintos Sąjungos elektros energijos tinklų taisyklės, integruoti Sąjungos lygmens, regioniniai ir

¹⁵ Konkrečiai, 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2024/1788 dėl dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų bendrųjų taisyklių (OL L, 2024/1788) 8 straipsnyje.

¹⁶ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en#paragraph_47059

¹⁷ Europos Sąjungos Taryba, 10279/25.

nacionaliniai poreikiai, užtikrintas projektų įgyvendinimas, sukurti veiksmingi tarpvalstybinių bendro intereso projektų išlaidų pasidalijimo mechanizmai ir įvertintas tolesnių pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriais būtų paspartintas energetikos infrastruktūros leidimų išdavimas, poreikis.

[xxxx]¹⁸ priimtas pasiūlymas dėl reglamento dėl poveikio aplinkai vertinimo paspartinimo ir racionalizavimo. Pasiūlyme pateikiamos įvairios priemonės, kad planų, programų ir projektų poveikio aplinkai vertinimui taikomi aplinkos teisės aktai būtų supaprastinti, kiek tai susiję su skaitmenizavimu, prieiga prie duomenų, viešų konsultacijų racionalizavimu ir teisiniais ginčais. Elektros energijos tinklų dokumentų rinkinyje siūlomos priemonės, susijusios su aplinkos teisės aktais, yra skirtos atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir infrastruktūros projektams ir yra suderinamos su bendromis supaprastinimo priemonėmis, pateiktomis pasiūlyme dėl reglamento dėl poveikio aplinkai vertinimo paspartinimo ir racionalizavimo.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Pasiūlymas grindžiamas dviem teisiniais pagrindais:

– Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 194 straipsnio 2 dalimi, kuria nustatomas teisinis pagrindas siūlyti priemones naujoms ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos formoms plėtoti bei energijos rinkos veikimui užtikrinti, o tai yra SESV 194 straipsnio 1 dalies c ir a punktuose nustatyti Sąjungos energetikos politikos tikslai.

Šis teisinis pagrindas reikalingas siekiant iš dalies pakeisti Atsinaujinančiųjų energijos išteklių direktyvą, Elektros energijos rinkos direktyvą ir Dujų rinkos direktyvą.

– SESV 192 straipsnio 1 dalimi, kurioje nustatytas Sąjungos aplinkos politikos teisinis pagrindas. Šis teisinis pagrindas reikalingas siekiant tikslingai pritaikyti konkrečias Sąjungos aplinkosaugos taisykles, kad būtų paspartintos leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energetikos infrastruktūros projektams procedūros.

Šiame pasiūlyme teikiamos priemonės yra susijusios su pirmiau minėtomis sritimis. Jomis siekiama skatinti spartesnę atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą ir integravimą paspartinant leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos, perdavimo ir skirstymo tinklų, energijos kaupimo įrenginių ir įkrovimo stotelių projektams procedūras. Šios priemonės taip pat susijusios su poveikio aplinkai vertinimo taisyklėmis, kaip viena iš priemonių, kuriomis siekiama supaprastinti ir paspartinti tas procedūras.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Siūlomų pakeitimų tikslas – palengvinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimą į energetikos sistemą supaprastinant ir sutrumpinant leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai, taip pat perdavimo ir skirstymo tinklų, energijos kaupimo įrenginių ir įkrovimo stotelių projektams procedūras. Siūlomi pakeitimai atitinka **subsidiarumo** principą, nes Sąjungos lygmens veiksmai padės veiksmingiau siekti šio tikslo nei nacionalinio lygmens veiksmai.

---

¹⁸ [nuoroda į Reglamentą dėl poveikio aplinkai vertinimo paspartinimo].

ES veiksų poreikis

ES energetikos tikslų įgyvendinimas nesiimant papildomų veiksų dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimo ES lygmeniu nebūtų ekonomiškai efektyvus. Reikia laikytis ES požiūrio, kad valstybėms narėms būtų suteiktos tinkamos paskatos koordinuotai paspartinti energetikos pertvarką pereinant prie efektyviau energiją vartojančios energetikos sistemos, daugiausia grindžiamos atsinaujinančiais energijos ištekliais. Į persvarstyta AEID jau įtrauktos nuostatos dėl leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijai, kolokaciniams energijos kaupimo įrenginiams ir susijusiems tinklams. Be to, į Dujų rinkos direktyvą jau įtraukta nuostata dėl leidimų išdavimo procedūrų, kuria nustatomi dujų ir vandenilio įrenginių leidimų išdavimo reikalavimai. Galiausiai, į Elektros energijos rinkos direktyvą įtraukta nuostata dėl leidimų išdavimo procedūrų, tačiau ji taikoma tik su naujais pajėgumais susijusioms procedūroms. Reikia imtis ES lygmens veiksų, kad ta reglamentavimo sistema būtų toliau tobulinama, paspartinant leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijai, elektros energijos tinklams, energijos kaupimo įrenginiams ir įkrovimo stotelėms procedūras ir užtikrinant suderinimą tarp valstybių narių bei gerą energetikos sąjungos veikimą. Atsižvelgiant į skirtingą valstybių narių energetikos politiką, labiau tikėtina, kad ES lygmens veiksmais, paremtais tvirta valdymo sistema, o ne vien nacionaliniais ar vietos lygmens veiksmais, bus pasiektas ES klimato tikslas ir užtikrintas reikiamas didesnis atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimas.

ES pridėtinė vertė

ES veiksmai atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje pagal persvarstyta AEID ir elektros energijos tinklų srityje pagal Elektros energijos rinkos direktyvą ir Dujų rinkos direktyvą suteikia pridėtinės vertės, nes jie yra veiksmingesni ir efektyvesni už atskirų valstybių narių veiksmus ir padeda išvengti fragmentiško požiūrio koordinuotai sprendžiant Sąjungos energetikos sistemos pertvarkos klausimą. Jais užtikrinamas grynasis išmetamo ŠESD kiekio ir taršos mažinimas, apsaugoma biologinė įvairovė, pasinaudojama vidaus rinkos teikiama nauda, visapusiškai išnaudojami masto ekonomijos ir technologinio bendradarbiavimo Europoje privalumai ir investuotojams suteikiama tikrumo dėl ES masto reglamentavimo sistemos. Imantis veiksų ES lygmeniu kartu su veiksmais valstybių narių lygmeniu, galima pašalinti kelias kliūtis viešosioms ir privačiosioms investicijoms, taip papildant ir stiprinant nacionalinius ir vietos veiksmus.

Šio pasiūlymo tikslo nacionalinėmis priemonėmis nebūtų galima pasiekti tokiu pačiu mastu. Kartu valstybėms narėms suteikiama didelė veiksų laisvė reglamentuoti savo leidimų išdavimo sistemų detales. Pasiūlyme laikomasi principo „iš viršaus į apačią“, tačiau taip pat išsaugoma ir sustiprinama kompetencija nacionaliniu lygmeniu, todėl laikoma, kad laikomasi subsidarumo principo.

• **Proporcingumo principas**

Iniciatyva atitinka proporcingumo principą. Atsižvelgiant į tebesitęsiančią geopolitinę padėtį, susidariusią dėl Rusijos invazijos į Ukrainą, ir poreikį didinti energetinį saugumą bei ES konkurencingumą, akivaizdu, kad reikia imtis tolesnių veiksų siekiant paspartinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių, taigi ir elektros energijos tinklų bei vandenilio gamybos įrenginių ir vandenilio sistemos infrastruktūros diegimą. Siūlomomis priemonėmis padedama veiksmingai gerinti spartesnę ir tikslingesnę energetikos infrastruktūros, atsinaujinančiųjų išteklių energijos, energijos kaupimo įrenginių ir įkrovimo stotelių plėtrą, nesukeliant didelių išlaidų sistemos operatoriams ir (arba) projektų rengėjams ir valstybėms narėms, nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir Energetikos reguliavimo institucijų

bendradarbiavimo agentūrai. Atsižvelgiant į tai, kad būtina įgyvendinti 2030 m. klimato politikos ir energetikos tikslus ir Europos klimato teisės akte nustatytą poveikio klimatui neutralumo tikslą, taip pat į tai, kad reikia skubiai sumažinti Sąjungos energetinę priklausomybę ir energijos kainas, pasiūlyme užtikrinta pusiausvyrą tarp pareigų ir valstybėms narėms paliekamo lankstumo spręsti, kaip pasiekti tikslus, laikoma tinkama.

Šiuo Direktyvos (ES) 2018/2001 daliniu keitimu neviršijama to, kas laikoma būtina siekiant dar labiau supaprastinti ir racionalizuoti leidimų išdavimo procedūras, susijusias su atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos, perdavimo ir skirstymo tinklų, energijos kaupimo įrenginių ir įkrovimo stotelių projektais, ir paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą bei integravimą. Kalbant apie infrastruktūros planavimą, Direktyvos (ES) 2019/944 pakeitimai daromi vieninteliame straipsnyje, kuris yra glaudžiai susijęs su visos Sąjungos dešimties metų tinklo plėtros planu, taigi ir su susijusiais TEN-E reglamento pakeitimais. Pakeitimais siekiama paaiškinti direktyvos ir TEN-E reglamento sąsajas ir suderinti formuluotę su Dujų dokumentų rinkinio (Direktyvos (ES) 2024/1788) pakeitimais.

Į visų svarstytų galimybių poveikio vertinimą (7.4 skirsnis) taip pat įtrauktas specialus skirsnis dėl proporcingumo. Pasiūlymas grindžiamas 2 politikos galimybe, kuri laikoma proporcinga problemos pobūdžiui, daugiausia dėmesio skiriant dabartinių procesų racionalizavimui ir siūlant naujų esminių priemonių, kurios laikomos veiksmingomis siekiant šios iniciatyvos tikslų.

- **Priemonės pasirinkimas**

Šis pasiūlymas yra direktyva, kuria iš dalies keičiamos šios direktyvos:

- Direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, sugriežtinant su leidimais susijusias tos direktyvos nuostatas (2, 15c, 15d ir 16–17 straipsniai);
- Direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, sugriežtinant nuostatas dėl leidimų išdavimo tvarkos (8 straipsnis) specialiomis leidimų išdavimo paspartinimo priemonėmis ir nustatant priemones dėl alternatyvių sprendimų nustatymo ir kompensacinių priemonių įgyvendinimo taikant direktyvose 92/43/EEB, 2000/60/EB ir 2009/147/EB numatytą nukrypti leidžiančią nuostatą (8a straipsnis);
- Direktyva (ES) 2024/1788 dėl dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių, gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų bendrųjų taisyklių, užtikrinant jos nuostatų dėl leidimų išdavimo tvarkos (8 straipsnis) ir atitinkamų Direktyvos (ES) 2019/944 nuostatų nuoseklumą.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų ex post vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Dėl tikslinio siūlomų pakeitimų pobūdžio ir neseniai, 2023 m., padarytų Direktyvos (ES) 2018/2001 pakeitimų nebuvo įmanoma atlikti jokie *ex post* vertinimo. Į poveikio vertinimą įtraukta įgyvendinimo ataskaita, kurioje daugiausia dėmesio skiriama pagrindinėms leidimų išdavimo nuostatoms, kurios taip pat yra šio pasiūlymo dalis. Terminas, iki kurio valstybės narės turėjo į nacionalinę teisę perkelti šios direktyvos nuostatas, susijusias su

planavimu ir leidimų išdavimu, daugiausia buvo nustatytas 2024 m. liepos mėn., tačiau taip pat 2025 m. gegužės mėn. (15b, 15c ir 16a straipsniai), o paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų nustatymo įgyvendinimo terminas buvo nustatyta iki 2026 m. vasario 21 d. Taigi, į ataskaitą įtraukti preliminarūs rezultatai, surinkti pagal vykdomas sutartis dėl leidimų išdavimo sistemos perkėlimo į nacionalinę teisę ir įgyvendinimo. Iš gautų suinteresuotųjų šalių atsiliepimų matyti, kad net tose valstybėse narėse, kuriose esama sistema yra perkelta į nacionalinę teisę ir yra įgyvendinama, vis dar esama kliūčių, trukdančių greitai išduoti leidimus ir vykdyti diegimą. Todėl siūlomomis priemonėmis daugiausia sprendžiami klausimai, kurie atliekant dalinį keitimą 2023 m. nebuvo išspręsti arba buvo išspręsti tik iš dalies, taip papildant esamas priemones, daugeliu atvejų esamą sistemą pakeičiant tik nedaug.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Laikydamosi geresnio reglamentavimo gairių, 2025 m. gegužės 13 d. – rugpjūčio 5 d. svetainėje „Išsakykite savo nuomonę“ Komisija surengė išsamias atviras viešas konsultacijas internetu. Konsultacijos apėmė šias temas: i) bendrą TEN-E reglamento veikimą, ii) ES infrastruktūros planavimą, iii) elektros energijos tinklo planavimą nacionaliniu lygmeniu, iv) elektros energijos tinklo prieglobos pajėgumą, v) leidimų išdavimą, vi) investicijas į tinklo infrastruktūrą, vii) tiekimo grandines, viii) skaitmenizavimą ir atsparumą ir ix) supaprastinimą.

Konsultacijose iš viso gauta 197 atsakymai. Be to, per konsultacijoms skirtą funkcinę pašto dėžutę gauti du elektroniniai laišakai. Per atviras viešas konsultacijas buvo gauti 197 atsakymai į kiekvieną klausimą su keliais atsakymų variantais, o tai reiškia, kad kiekvienas respondentas atsakė į kiekvieną klausimą. Kai kuriais klausimais respondentų buvo klausama pagal penkių balų skalę, kiek jie sutinka ar nesutinka su teiginiais. Skalė buvo tokia: i) visiškai nesutinku, ii) šiek tiek nesutinku, iii) laikaisi neutralios nuomonės, iv) šiek tiek sutinku, v) visiškai sutinku. Taip pat buvo galima pasirinkti variantą „nežinau“.

Maždaug trečdalis respondentų (34 %; 36 % įmonių, 37 % verslo asociacijų, 14 % NVO, 10 % valdžios institucijų) pranešė, kad TEN-E reglamento leidimų išdavimo nuostatos nėra aiškios ir lengvai įgyvendinamos, 16 % laikėsi neutralios nuomonės, o 34 % aiškios pozicijos neturėjo. Didžioji dauguma – 83 % (92 % įmonių, 83 % verslo asociacijų, 29 % NVO, 70 % valdžios institucijų) – pritarė poveikio aplinkai vertinimo supaprastinimui ir racionalizavimui (tik 5 % laikėsi neutralios nuomonės ir 5 % neturėjo aiškios pozicijos). Panašiai, 82 % respondentų (83 % įmonių, 81 % verslo asociacijų, 79 % NVO, 80 % valdžios institucijų) sutiko, kad leidimų išdavimo procedūros turėtų būti visiškai skaitmenizuotos (tik 7 % laikėsi neutralios nuomonės ir 9 % neturėjo aiškios pozicijos). Be to, 77 % respondentų (78 % įmonių, 85 % verslo asociacijų, 50 % NVO, 70 % valdžios institucijų) sutiko, kad leidimų išdavimo tinklams terminai turėtų būti sutrumpinti arba nustatyti, jei jų nėra, ir tik 7 % laikėsi neutralios nuomonės, o 9 % aiškios pozicijos neturėjo.

Be to, 64 % respondentų (59 % įmonių, 81 % verslo asociacijų, 50 % NVO, 70 % valdžios institucijų) sutiko, kad reikėtų supaprastinti leidimų išdavimo energijos kaupimo įrenginiams tvarką, 13 % laikėsi neutralios nuomonės, o 18 % aiškios pozicijos neturėjo. Šiek tiek daugiau (69 %; 67 % įmonių, 80 % verslo asociacijų, 50 % NVO, 60 % valdžios institucijų) pritarė tam, kad būtų supaprastinta leidimų išdavimo skirstymo tinklų projektams, nedidelio masto atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams ir tokiai veiklai, kaip paskirties keitimas, atnaujinimas ir pertvarkymas, tvarka, 8 % laikėsi neutralios nuomonės, o 19 % aiškios pozicijos neturėjo. Be to, 71 % respondentų (72 % įmonių, 85 % verslo asociacijų, 43 % NVO, 60 % valdžios institucijų) sutiko, kad reikėtų supaprastinti leidimų išdavimo mišriems projektams (kuriuose derinamos įvairios technologijos, įskaitant energijos kaupimo

įrenginius) ir kitiems novatoriškiems sprendimams tvarką, 11 % laikėsi neutralios nuomonės, o 14 % aiškios pozicijos neturėjo.

Tuo pat metu buvo surengti du vieši dialogai įgyvendinimo klausimais: vienas dėl poveikio aplinkai vertinimo ir leidimų išdavimo, kurį organizavo Komisijos narė Jessika Roswall¹⁹, o kitas dėl leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams ir susijusiai infrastruktūrai, kurį organizavo Komisijos narys D. Jørgensenas²⁰. Abiejuose dialoguose suinteresuotosios šalys pažymėjo, kad reikia supaprastinti leidimų išdavimą, visų pirma kiek tai susiję su poveikio aplinkai vertinimu, taip pat kad reikia labiau pasistengti, kad būtų įgyvendinti dabartiniai ES teisės aktai ir skleidžiama geroji praktika. Komisijos nario D. Jørgenseno surengtame dialoge įgyvendinimo klausimais taip pat buvo pabrėžta, kad reikia dar labiau **supaprastinti procedūras** (visų pirma susijusias su nedidelio masto projektais, energijos kaupimo įrenginiais ir modernizavimu), išplėsti **viršesnio viešojo intereso** principo taikymą bei **tikslines** konkrečių ES teisės aktų **išimtis**, paspartinti leidimų išdavimo procesų **skaitmenizavimą** ir padidinti **duomenų prieinamumą**.

Be to, neseniai paskelbtoje regionų ir miestų padėties ataskaitoje²¹ vienas iš regionų ir miestų reikalavimų Europai buvo leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijai paspartinimas; jie pažymėjo, kad administracinių procedūrų vilkinimas yra viena iš vis dar esančių pagrindinių kliūčių, trukdančių laiku diegti atsinaujinančiųjų išteklių energiją. Tuo pačiu metu jie paprašė sukurti suderintą ES masto skaitmeninę leidimų išdavimo sistemą, kuri, jų nuomone, sumažintų biurokratizmą ir padėtų greičiau suteikti leidimus vietos lygmeniu, o tai atitinka mūsų pasiūlymą dėl tolesnio leidimų išdavimo tvarkos skaitmenizavimo ir centralizavimo.

Šie atsakymai patvirtino, kad reikia imtis veiksmų siekiant supaprastinti ir paspartinti leidimų išdavimo tvarką. Į gautus atsiliepimus pasiūlyme tinkamai atsižvelgiama: nagrinėjami pirmiau minėti klausimai, dėl kurių didelė dalis respondentų pažymėjo, jog leidimų išdavimo procesą reikia supaprastinti, paspartinti ir skaitmenizuoti.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisija šią analizę atliko naudodama įvairius informacijos kanalus. Rengiant įgyvendinimo ataskaitą, kuri pridedama prie poveikio vertinimo, atlikta dokumentinė teisinė ir politikos analizė. Pirma, Komisija taip pat atkreipė dėmesį į informaciją apie valstybių narių patirtį įgyvendinant su leidimų išdavimu susijusias AEID nuostatas, surinktą 2023 m. balandžio mėn. paskelbus specialų tyrimą „Techninė parama atsinaujinančiųjų energijos išteklių politikos plėtojimui ir įgyvendinimui. Leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų energijos išteklių įrenginiams ir su jais susijusių administracinių procedūrų supaprastinimas („RES Simplify“)²². Be atitinkamų teisėkūros dokumentų, pirminis šaltinis buvo pačios Komisijos darbas įgyvendinant persvarstytos AEID leidimų išdavimo nuostatas, be kita ko, atliekant perkėlimo į nacionalinę teisę patikras. Perkėlimo į nacionalinę teisę patikrų pažanga apibendrinta 2025 m. birželio mėn. Komisijai pateiktoje pirmojoje pažangos ataskaitoje pagal

¹⁹ [Dialogas įgyvendinimo klausimais, susijęs su poveikio aplinkai vertinimu ir leidimų išdavimu. Aplinkos GD.](#)

²⁰ [Dialogas įgyvendinimo klausimais, susijęs su leidimų išdavimu atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams ir susijusiai infrastruktūrai, su Komisijos nariu D. Jørgensenu \(Europos Komisija\).](#)

²¹ Europos regionų komitetas, „2025 m. metinė ataskaita dėl ES regionų ir miestų padėties“ (2025 m. spalio mėn.): [Europos Sąjungos regionų ir miestų padėtis | Europos regionų komitetas](#)

²² Galutinė ataskaita paskelbta šiuo adresu: [Techninė parama AEI politikos plėtojimui ir įgyvendinimui. Leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų energijos išteklių įrenginiams ir su jais susijusių administracinių procedūrų supaprastinimas \(„RES Simplify“\) – ES leidinių biuras.](#)

konkrečią vykdomą sutartį „Teisinė pagalba siekiant patikrinti, kaip valstybės narės į nacionalinę teisę perkėlė 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2023/2413“. Be to, analizėje atsižvelgta į vykdomo tyrimo „Priemonių, kuriomis siekiama racionalizuoti leidimų išdavimo tvarką pagal persvarstytą AEID ir Ekstremaliojoje situacijoje taikomų priemonių sistemos reglamentą, pažangos stebėseną ir su leidimų išdavimu susijusių PVRR rengimas“ ir jo pirmosios tarpinės ataskaitos, kurią Komisija gavo 2025 m. liepos mėn., išvadas, taip pat į Komisijos rekomendacijos dėl leidimų išdavimo tvarkos paspartinimo įgyvendinimo stebėsenos tyrimą²³. Be to, šią ataskaitą papildė 2023 m. balandžio mėn. šešiuose atsinaujinančiųjų išteklių energijos leidimų išdavimo ekspertų grupės posėdžiuose ir viename suinteresuotųjų šalių renginyje vykusių diskusijų rezultatai, diskusijų dėl leidimų išdavimo nuostatų įgyvendinimo pagal suderintus veiksmus dėl AEID (CA-RES²⁴) rezultatai, taip pat 2025 m. birželio mėn. dialogo įgyvendinimo klausimais, susijusio su leidimų išdavimu atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams ir susijusiai infrastruktūrai, su Komisijos nariu D. Jørgensenu²⁵ išvados. Be to, kalbant apie energetikos infrastruktūrai taikomą leidimų išdavimo tvarką, ji buvo įvertinta Komisijos užsakytame ir 2025 m. pradžioje paskelbtame tyrime dėl nacionalinio leidimų išdavimo proceso, taikomo energijos perdavimo infrastruktūros projektams, daugiausia dėmesio skiriant bendro intereso projektams ir abipusio intereso projektams pagal Reglamento (ES) 2022/869 III skyrių²⁶. Šiame tyrime, be kitų trūkumų, susijusių su poveikio aplinkai vertinimu, procedūrų aiškumu ir visuomenės pritarimu, nustatyta spragų, kurias reikia pašalinti, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos sukurti vieningą ir veiksmingą leidimų išdavimo sistemą, kuri padėtų laiku įgyvendinti esminius infrastruktūros projektus.

- **Poveikio vertinimas**

Parengtas šio pasiūlymo poveikio vertinimas ir Reglamentavimo patikros valdyba pateikė teigiamą nuomonę su pastabomis (RSB/RM/cdd – rsb(2025)9584707).

Įvertintos trys galimybės (žr. toliau pateiktą lentelę):

Sutrumpinti ir supaprastinti leidimų išdavimo energetikos infrastruktūros, atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos kaupimo įrenginių projektams, taip pat įkrovimo stotelėms tvarką	C.1	Esamų teisės aktų įgyvendinimo rėmimas ir gairių teikimas
	C.2	Tiksliniai teisės aktų pakeitimai, kuriais siekiama paspartinti leidimų išdavimą
	C.3	Centralizuota ES lygmens leidimų išdavimo tam tikriems didelio masto energetikos infrastruktūros projektams koordinavimo tvarka (28-oji teisinė

²³ Europos Komisija. Energetikos generalinis direktoratas, COWI, „Eclareon“ ir „Prognos“, *Monitoring the implementation of the Commission recommendation and guidance on speeding up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects – Final report*, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2833/2257747>.

²⁴ www.ca-res.eu

²⁵ Žr. 18 išnašą.

²⁶ Europos Komisija. Energetikos generalinis direktoratas, „Milieu“, Bruggeman, V., Vona, L., Moreira, G. et al., *Study on national permit granting process applicable to energy transmission infrastructure projects with a focus on projects of common interest and projects of mutual interest under Chapter III of Regulation (EU) 2022/869 – Overview report*, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2833/2566900>.

		sistema)
--	--	----------

C.2 priemonė, kuri yra tinkamiausia galimybė ir šio pasiūlymo pagrindas, apima teisės aktų pakeitimus, kuriais siekiama dar labiau paspartinti ir supaprastinti leidimų išdavimo tvarką, taikomą tarpvalstybiniais, nacionaliniams perdavimo ir vietos skirstymo tinklams, taip pat atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos kaupimo įrenginių projektams bei įkrovimo stotelėms. Šie pakeitimai galėtų apimti: 1) ES lygmens sistemos, skirtos spartesniam leidimų išdavimui elektros energijos skirstymo, perdavimo ir energijos kaupimo įrenginių projektams ir įkrovimo stotelėms, nustatymą, įskaitant suderinimą su ES lygmens leidimų išdavimo nuostatomis, taikytinomis vandenilio infrastruktūrai, ir tolesnį jų stiprinimą; 2) persvarstytos AEID pakeitimų nustatymą ir 3) energetikos įrenginiams taikytinų poveikio aplinkai vertinimo supaprastinimą ir racionalizavimą; leidimą tam tikriems projektams dėl jų charakteristikų neatlikti tam tikrų vertinimų ar jų dalių.

Įprastinės veiklos scenarijaus galimybė buvo atmesta kaip politikos galimybė ankstyvame etape, nes nustatytos problemos išliktų arba net padidėtų, o tai trukdytų pasiekti nustatytus tikslus. Palyginti su 1 ir 3 galimybėmis, 2 galimybė buvo pripažinta geresne jos poveikio, veiksmingumo, nuoseklumo, subsidiarumo ir proporcingumo požiūriu. Nustatytas toks poveikis:

Ekonominis poveikis

Sukūrus aiškia sistemą su konkrečiais trumpesniais terminais ir paprastesnėmis AEI projektų, tinklų, energijos kaupimo įrenginių ir įkrovimo stotelių plėtojimo procedūromis, pasiūlymu būtų sutrumpintas projektų vykdymo laikotarpis ir taip būtų gauta teigiamos ekonominės naudos. Tai patvirtina patirtis, įgyta įgyvendinant privalomas ir neprivalomas priemones, kuriomis siekiama paspartinti leidimų išdavimą, kaip nustatyta Ekstremaliojoje situacijoje taikomų priemonių sistemos reglamente. Vokietija plačiai naudoja šiame reglamente nustatytomis priemonėmis, taigi leidimų išdavimas gerokai paspartėjo. Tikimasi, kad vėlavimų įgyvendinant projektus problemos sprendimas bus naudingas, nes apskritai sumažės didmeninės elektros energijos kainos ir padidės bendra gerovė.

Konkurencingumas

Apskritai, be tiesioginės ekonominės naudos, jei Europai pavyktų gerokai sutrumpinti planavimo ir leidimų išdavimo procedūras, jos konkurencinė padėtis tiesioginių konkurentų atžvilgiu taip pat galėtų pagerėti, pvz., ekonomiškai efektyviai elektrifikuojant pramonę.

Skaitmeninimas

Pasiūlymu būtų reikalaujama, kad valstybės narės toliau skaitmenizuotų savo leidimų išdavimo procedūras integruodamos skaitmenines priemones, kurtų, nuolat atnaujintų platformas su atitinkamais duomenimis ir tobulintų savo darbuotojų įgūdžius, kad jie galėtų tvarkyti naujus skaitmeninius elementus.

Administracinė našta

Pasiūlyme numatytas priemones turi įgyvendinti nacionalinės ir vietos valdžios institucijos, visų pirma: aprūpinti leidimus išduodančias institucijas visais reikiamais darbuotojais, įgūdžiais ir priemonėmis, kad jos galėtų nagrinėti didėjančią paraiškų dėl leidimo išdavimo

skaičių, spėti jas nagrinėti per sutrumpintus leidimų išdavimo terminus ir atsižvelgiant į leidimų išdavimo tvarkos supaprastinimą tam tikriems projektams ir modernizavimui, sukurti skaitmenines platformas ir priemones, skirtas leidimų išdavimo procesui ir naudos pasidalijimo schemų, skirtų visuomenės dalyvavimui atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektuose, kūrimui, taip pat naujoms procedūroms, kaip bendriems kontaktiniams punktam, skirtiems elektros energijos perdavimo ir skirstymo infrastruktūrai apskritai ir energijos kaupimo įrenginiams bei įkrovimo stotelėms, kurioms netaikoma persvarstyta AEID. Tačiau dėl šio trumpalaikio išlaidų poveikio vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu būtų sutaupyta lėšų taikant racialesnes, paprastesnes ir greitesnes procedūras.

Socialinis poveikis

Pasiūlymas dėl papildomų priemonių, kuriomis stiprinamas ankstyvas ir veiksmingas visuomenės dalyvavimas ir skatinamas visuomenės pritarimas atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams. Priemonės aiškiai apima nuostatas, kuriomis siekiama didinti visuomenės dalyvavimą, taigi ir visuomenės pritarimą atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams. Persvarstydamą dabartines priemones dėl visuomenės pritarimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, Komisija galės įvertinti galimybę nustatyti priemones, kurios būtų tiesiogiai ar netiesiogiai naudingos vartotojams, pvz., naudos pasidalijimo sistemas ir darbo vietų kūrimą.

Poveikis aplinkai

Siekiant padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos dalį, integruotą į energijos rūšių derinį, ir užkirsti kelią nuostoliams aplinkai dėl ribojimo, labai svarbu užtikrinti energetikos infrastruktūros, ypač elektros energijos tinklų, plėtrą. AEI integravimas leis apriboti iškastinio kuro naudojimą sumažinant išmetamą ŠESD kiekį ir taip pašalinant du pagrindinius biologinės įvairovės nykimo veiksnius: klimato kaitą ir oro taršą. Į pasiūlymą įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama greitesnio leidimų išdavimo, taigi ir greitesnio bei platesnio diegimo, o tai susiję su tuo, kad naudojama daugiau erdvės, taigi daromas poveikis aplinkai, tačiau jomis siekiama nesumažinti aplinkos apsaugos lygio.

Atitinkamas poveikis gamtinei ir žmogaus sukurtai aplinkai apima ne tik išmetamą ŠESD ir kitų dujų, kurios nėra CO₂, kiekį. Šis poveikis labai priklauso nuo naudojamos technologijos, įrenginių vietos ir aplinkinės faunos ir floros ekologinės būklės. Į šį poveikį siūlomų priemonių struktūroje vis dėlto atsižvelgiama nustatant apsaugos priemones.

• **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Pasiūlymas nėra susijęs su programa REFIT, tačiau į jį įtrauktos priemonės, darančios teigiamą poveikį supaprastinimui ir didesniai veiksmingumui, pavyzdžiui, sutrumpinant leidimų išdavimo terminus supaprastinamas procesas ir patikslinama esama sistema, sumažinama projektų rengėjams tenkanti administracinė našta. Pasiūlymas pritaikytas internetui ir tinka tiek fizinei, tiek skaitmeninei aplinkai. Jis apima priemones, kuriomis skatinamas leidimų išdavimo procedūrų skaitmenizavimas, taip pat su aplinka susijusios informacijos ir duomenų, kurie yra būtini atitinkamiems vertinimams ir leidimams parengti, rinkimas ir sklaida. Taikant šias skaitmenines priemones procedūros bus taip pat centralizuotos, kad piliečiams ir įmonėms būtų lengviau jomis naudotis. Visais šiais skaitmeniniais sprendimais bus atsižvelgiama į duomenų apsaugos ir kibernetinio saugumo klausimus, laikantis bendros ES politikos.

- **Pagrindinės teisės**

Kalbant apie suderinamumą su Pagrindinių teisių chartija, bendras šios peržiūros tikslas – supaprastinti ir racionalizuoti leidimų išdavimo tvarką, taikomą energetikos infrastruktūrai, pavyzdžiui, tinklams, energijos kaupimo įrenginiams ir įkrovimo stotelėms, taip pat atsinaujinančiųjų išteklių energijai, siekiant padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimą ir sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Tai visiškai dera su Chartijos 37 straipsniu, pagal kurį aukštas aplinkosaugos lygis ir aplinkos kokybės gerinimas turi būti integruoti į Sąjungos politiką ir užtikrinti pagal tvaraus vystymosi principą.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Dėl pasiūlymo jokių papildomų išlaidų iš ES biudžeto nebus patirta. Numatoma, kad šiek tiek biudžeto lėšų reikės tik tyrimams, kuriais siekiama padėti atlikti perkėlimo į nacionalinę teisę patikras.

Šiuo pasiūlymu iš dalies keičiama galiojanti direktyva dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, tad manoma, kad administracinis poveikis ir sąnaudos valstybėms narėms bus nedideli, nes dauguma būtinų struktūrų ir taisyklių jau sukurta. Valstybės narės patirs išlaidų įgyvendindamos naują pareigą sukurti skaitmeninę centralizuotą platformą visiems būtiniams leidimams, taip pat paskirti tarpininką, tačiau ilgainiui dėl šių investicijų sumažės administracinės išlaidos ir darbo krūvis. Be to, tikimasi, kad apskritai racionalizavus procedūras valstybės narės sutaupys daug lėšų. Šiuo tikslu taip pat reikia atsižvelgti į tai, kad bet kokias išlaidas, patiriamas dėl tolesnio atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimo ir integravimo didinimo, atsvers kita ekonominė, aplinkosauginė ir socialinė nauda, pavyzdžiui, didesnis tiekimo saugumas, pakeičiant iš trečiųjų valstybių importuojamą iškastinį kurą, ir didesnis atsparumas išorės veiksniams, kartu prisidedant prie anglies dioksido absorbento ir mažinant oro taršą.

Šiuo pasiūlymu taip pat iš dalies keičiamos esamos direktyvos dėl poveikio aplinkai vertinimo, dėl laukinių paukščių ir natūralių buveinių bei laukinės faunos ir floros apsaugos. Dėl direktyvų dėl laukinių paukščių ir natūralių buveinių bei laukinės faunos ir floros apsaugos pakeitimų nebus patiriama išlaidų. Atlikus poveikio aplinkai vertinimo pakeitimus, priemonė, pagal kurią reikalaujama sukurti duomenų bazę su visais atitinkamais aplinkosaugos duomenimis ir informacija, pareikalaus tam tikrų išlaidų, nors kai kurios valstybės narės tokias duomenų bazes jau turi. Kalbant apie kitus pakeitimus, manoma, kad administracinis poveikis ir išlaidos bus nedideli, nes dauguma būtinų struktūrų ir taisyklių jau sukurta.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Teisės aktų leidėjams priėmus šią iš dalies keičiančią direktyvą, perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpiu Komisija imsis šių veiksmų, kad palengvintų jos perkėlimą į nacionalinę teisę:

- bus pasirengusi dalyvauti dvišaliuose susitikimuose ir pokalbiuose su valstybėmis narėmis, iškilus konkrečiam klausimui dėl direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę.
- teiks paaiškinimus ir techninę paramą valstybėms narėms per internetinę priemonę, kuria valstybių narių atstovai gali naudotis užklausoms teikti;
- prireikus atnaujins rekomendaciją ir gaires dėl leidimų išdavimo;

Pasibaigus perkėlimo terminams, Komisija atliks išsamų vertinimą, ar valstybės narės visiškai ir teisingai perkėlė šią direktyvą į nacionalinę teisę.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Europos Sąjungos Teisingumo Teismui priėmus sprendimą byloje Komisija prieš Belgiją (C-543/17), valstybės narės turi kartu su pranešimais apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemones pateikti pakankamai aiškią ir tikslią informaciją, nurodydamos, kuriomis nacionalinės teisės nuostatomis į nacionalinę teisę perkeliamos konkrečios direktyvos nuostatos. Tokia informacija turi būti susijusi su kiekvienu įpareigojimu, o ne pateikta tik straipsnio lygmeniu. Jei valstybės narės laikytųsi šio įpareigojimo, joms iš esmės nereikėtų siųsti Komisijai papildomų aiškinamųjų dokumentų apie perkėlimą į nacionalinę teisę.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Direktyvos (ES) 2018/2001 pakeitimai (šio pasiūlymo 1 straipsnis)

- Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnis iš dalies keičiamas įtraukiant tam tikras apibrėžtis.
- Direktyvos (ES) 2018/2001 15c straipsnis iš dalies keičiamas nustatant valstybių narių pareigą nenustatyti didelių teritorijų, kuriose atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų *a priori* neįmanoma įgyvendinti dėl aplinkosaugos priežasčių, įskaitant kraštovaizdžio apsaugą.
- Direktyvos (ES) 2018/2001 15d straipsnis iš dalies keičiamas siekiant nustatyti priemones, kuriomis valstybės narės užtikrintų, kad dalis atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų teikiamos naudos būtų perduota vietos piliečiams ir bendruomenėms, ir įpareigoti paskirti ir finansuoti nepriklausomą tarpininką, kuris skatintų projekto rengėjo ir plačiosios visuomenės dialogą.
- Direktyvos (ES) 2018/2001 16 straipsnis iš dalies keičiamas siekiant įpareigoti valstybes nares nacionaliniu lygmeniu sukurti bendrą skaitmeninį portalą, skirtą visiems leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos, energijos kaupimo įrenginių ir tinklo projektams procedūrų etapams. Šiame portale taip pat bus galima susipažinti su visais rūšių stebėjimo duomenimis ir kitais aplinkos ir geologiniais duomenimis, kuriuos pateikė atitinkamos aplinkos apsaugos institucijos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [xxxxx] 10 straipsnio 3 dalį.
- Direktyvos (ES) 2018/2001 16b straipsnis iš dalies keičiamas išbraukiant nuorodą į tyčinį rūšių žudymą ar trikdyimą, kai yra priimtose būtinos poveikio švelninimo priemonės, kad leidimų išdavimas už paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų ribų būtų patvirtinamas tyliuoju administraciniu pritarimu.
- Direktyvos (ES) 2018/2001 16c straipsnis iš dalies keičiamas siekiant įtraukti konkrečias taisykles, kuriomis siekiama palengvinti modernizavimą nepaisant žemės naudojimo pokyčių, ir racionalizuoti aplinkosaugos reikalavimus, taikomus modernizuojant vėjo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektus, jei nenaudojamas papildomas žemės plotas.
- Direktyvos (ES) 2018/2001 16d straipsnis iš dalies keičiamas siekiant racionalizuoti leidimų išdavimo taisykles, susijusias su leidimų išdavimo

nedidelio masto saulės energijos įrenginiams ir saulės energijos įrenginiams dirbtinėse konstrukcijose procesu.

- Direktyvos (ES) 2018/2001 16f straipsnis iš dalies keičiamas siekiant panaikinti galimybę valstybėms narėms apriboti viršesnio viešojo intereso taikymą ir išplėsti viršesnio viešojo intereso prezumpcijos taikymą įtraukiant konfliktus, kai prieštaringi interesai nėra susiję su aplinkos apsauga.
- Į Direktyvą (ES) 2018/2001 įtraukiamas 16g straipsnis siekiant patikslinti tinkamų alternatyvių sprendimų vertinimo aprėptį ir reikalavimą taikyti kompensacines priemones atitinkamos Sąjungos aplinkos teisės tikslais.
- Į Direktyvą (ES) 2018/2001 įtraukiamas 16h straipsnis, kuriuo reglamentuojama leidimų išdavimo autonominiams energijos, išskyrus vandenilį, kaupimo įrenginiams tvarka.
- Į Direktyvą (ES) 2018/2001 įtraukiamas 16i straipsnis, kuriuo reglamentuojamas leidimų išdavimo įkrovimo stotelėms procesas.
- Į Direktyvą (ES) 2018/2001 įtraukiamas 16j straipsnis, kuriuo reglamentuojamas leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinių hibridizacijai procesas.
- Direktyvos (ES) 2018/2001 17 straipsnis iš dalies keičiamas siekiant konsoliduoti visas nuostatas dėl prijungimo prie tinklo, išplėsti jų taikymo sritį ir nustatyti aiškias taisykles dėl prijungimo prie tinklo leidimų išdavimo tvarkos, įskaitant tikslinius tam tikrų projektų prijungimo terminus.

Direktyvos (ES) 2019/944 pakeitimai (šio pasiūlymo 2 straipsnis)

- Direktyvos (ES) 2019/944 8 straipsnis iš dalies keičiamas siekiant reglamentuoti leidimų išdavimo perdavimo ir skirstymo sistemos infrastruktūrai tvarką, nustatant reikalavimą nacionalinėms institucijoms skirti pakankamai išteklių, leidimų išdavimo procedūrų terminus, sprendimų patvirtinimą tyliuoju administraciniu pritarimu, institucijų prašymų projektų rengėjams pateikti duomenis terminą, laikiną viršesnio viešojo intereso prezumpciją dėl elektros energijos tinklų, laikiną leidimą esamų perdavimo tinklų ir skirstymo tinklų atnaujinimui, modernizavimui ar pertvarkymui nerengti poveikio aplinkai vertinimo ir tinkamų vertinimų, aspektus, susijusius su projektų vertinimu pagal Direktyvą 2000/60/EB ir išmetamų azoto junginių kiekio vertinimu, kuris gali būti atliekamas siekiant laikytis Direktyvos 92/43/EEB, ir apriboti poveikio aplinkai vertinimą, kad jis apimtų tik naujus įrenginius. Galiausiai, šis straipsnis iš dalies keičiamas siekiant įpareigoti valstybes nares sukurti skaitmenines platformas paraiškoms dėl leidimo išdavimo nagrinėti. Šiose platformose taip pat bus galima susipažinti su visais rūšių stebėjimo duomenimis ir kitais aplinkos ir geologiniais duomenimis, kuriuos pateikė atitinkamos aplinkos apsaugos institucijos, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [xxxxx] 10 straipsnio 3 dalyje.
- Į Direktyvą (ES) 2019/944 įtraukiamas 8a straipsnis siekiant patikslinti tinkamų alternatyvių sprendimų vertinimo aprėptį ir reikalavimą taikyti kompensacines priemones atitinkamos Sąjungos aplinkos teisės tikslais.
- Į Direktyvą (ES) 2019/944 įtraukiamas 40a straipsnis, kuriuo reglamentuojama tinklo plėtra ir įgaliojimai priimti sprendimus dėl investavimo nacionaliniu lygmeniu. Šiuo straipsniu pakeičiamas esamas 51 straipsnis, siekiant paaikškinti

atitinkamų nuostatų teisinį taikymą ir užtikrinti visišką suderinamumą su naujausiais Direktyvos (ES) 2024/1788 ir TEN-E reglamento pakeitimais.

- Direktyvos (ES) 2019/944 51 straipsnis dėl tinklo plėtros ir įgaliojimų priimti sprendimus dėl investavimo išbraukiamas, nes tai bus reglamentuojama nauju 40a straipsniu.

Direktyvos (ES) 2024/1788 pakeitimai (šio pasiūlymo 3 straipsnis)

- Direktyvos (ES) 2024/1788 8 straipsnis iš dalies keičiamas siekiant nustatyti reikalavimą nacionalinėms institucijoms skirti pakankamai išteklių, sprendimų patvirtinimą tyliuoju administraciniu pritarimu, institucijų prašymų projektų rengėjams pateikti duomenis terminą ir reikalavimą, kad skaitmeninėje platformoje būtų vykdomos leidimų išdavimo procedūros.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA**kuria dėl leidimų išdavimo procedūros spartinimo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2018/2001, (ES) 2019/944, (ES) 2024/1788**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį ir 194 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) lėtos ir sudėtingos leidimų išdavimo procedūros, įskaitant prijungimo prie tinklo leidimų išdavimo procedūras, yra viena iš pagrindinių priežasčių, kodėl vėluojama plėtoti energetikos projektus. Elektros energijos perdavimo tinklai pastatomi per maždaug 10 metų; daugiau nei pusė reikiamo laiko tenka leidimų išdavimui. Panašiai, leidimų išdavimas atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams vis dar gali užtrukti iki devynių metų, priklausomai nuo valstybės narės ir atitinkamos technologijos. Priklausomai nuo technologijos, leidimų išdavimas energijos kaupimo įrenginiams gali užtrukti nuo vienerių iki septynerių metų. Leidimų statyti arba pertvarkyti įkrovimo stoteles greitkeluose ir depuose išdavimo procedūros kai kuriose valstybėse narėse gali užtrukti iki dvejų metų. Lėtą leidimų išdavimą, be kita ko, lemia nenuoseklios įvairių institucijų administracinės sistemos, nepakankamas institucijų darbuotojų skaičius, poveikio aplinkai vertinimo trukmė, nepakankamas visuomenės pritarimas, ribota skaitmenizacija ir ribotas duomenų prieinamumas, taip pat administraciniai ir teisminiai sunkumai;
- (2) pastaraisiais metais Sąjungos lygmeniu buvo nustatytos naujos priemonės, kuriomis siekiama paspartinti leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams ir tam tikru mastu infrastruktūros projektams procedūras. 2022 m. priimtas Tarybos reglamentas (ES) 2022/2577³ siekiant paspartinti leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų

---

¹ OL C, , , p. .

² OL C, , , p. .

³ 2022 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (ES) 2022/2577, kuriuo nustatoma atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimo spartinimo sistema, (OL L 335, 2022 12 29, p. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj>).

išteklių energijos ir susijusios infrastruktūros projektams procedūras. Jo dalinis taikymas iki 2025 m. birželio 30 d. buvo pratęstas Tarybos reglamentu (ES) 2024/223⁴. Be to, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/2413⁵ iš dalies pakeista Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001⁶, kad administracinės leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams procedūros būtų racionalizuotos nustatant išsamią leidimų išdavimo sistemą, trumpesnius terminus ir paprastesnes taisykles. Į iš dalies pakeistą direktyvą įtraukti įpareigojimai parengti žemėlapius, įpareigojimas nustatyti paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas, kuriose, kaip tikimasi, projektų poveikis aplinkai bus nedidelis, todėl gali būti taikomos spartesnės ir paprastesnės taisyklės, ir neprivalomos priemonės, kuriomis siekiama nustatyti paspartintos plėtros zonas infrastruktūros projektams, kai infrastruktūros projektams tam tikromis sąlygomis netaikomas poveikio aplinkai vertinimas, pavyzdžiui, atliekant strateginį teritorijos poveikio aplinkai vertinimą;

- (3) siekiant užtikrinti, kad Sąjunga pasiektų savo plataus užmojo 2030 m. klimato politikos ir energetikos tikslus ir poveikio klimatui neutralumo tikslą iki 2050 m., būtina koordinuotai ir suderintai dar labiau supaprastinti ir sutrumpinti administracines leidimų išdavimo procedūras. Direktyvoje (ES) 2018/2001 nesprenžiami svarbūs klausimai, dėl kurių labai užtrunka leidimų išdavimo procedūros ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimas į sistemą, pavyzdžiui, lėtos leidimų išdavimo tinklams, autonominiams energijos kaupimo įrenginiams arba įkrovimo stotelėms procedūros, nepakankamas visuomenės pritarimas arba nepakankamas procedūrų skaitmenizavimas. Be to, į tą direktyvą buvo įtrauktos tik tam tikros Reglamento (ES) 2022/2577 priemonės, tačiau joje trūksta kelių svarbių priemonių, kurios nebetaikomos, pavyzdžiui, priemonių, kuriomis būtų išplėstas atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų prioritetasis, neapsiribojant aplinkosaugos aspektais, ir racionalizuotas tam tikrų aplinkosaugos taisyklių laikymasis. Galiausiai, siekiant užtikrinti visišką esamų Direktyvos (ES) 2018/2001 priemonių veiksmingumą, būtina atlikti tam tikrus tikslinius jų pakeitimus;
- (4) Direktyvos (ES) 2018/2001 15c straipsniu valstybės narės įpareigojamos nustatyti paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas bent vienai atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijai. Nustatydamos tokias zonas, valstybės narės gali neleisti tam tikroms zonoms tapti paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonomis dėl jų didelės aplinkosauginės vertės ir jautrumo. Tačiau, siekdamas nepakenkti paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų nustatymo tikslams, valstybės narės neturėtų nustatyti didelių teritorijų, kuriose atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų įrengti *a priori* neįmanoma dėl aplinkosaugos priežasčių, įskaitant kraštovaizdžio apsaugą, nes dėl tų projektų bus

---

⁴ 2023 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (ES) 2024/223, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2022/2577, kuriuo nustatoma atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimo spartinimo sistema, (OL L, 2024/223, 2024 1 10, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/223/oj>).

⁵ 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/2413, kuria iš dalies keičiami Direktyva (ES) 2018/2001, Reglamentas (ES) 2018/1999 ir Direktyva 98/70/EB, kiek tai susiję su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ir panaikinama Tarybos direktyva (ES) 2015/652, (OL L, 2023/2413, 2023 10 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁶ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, (OL L 328, 2018 12 21, p. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

atliekamas atitinkamas specialus poveikio aplinkai vertinimas, leisiantis nustatyti galimą poveikį aplinkai ir jį mažinti;

- (5) prie ilgo atitinkamų energetikos projektų įgyvendinimo ir toliau prisideda netinkami visuomenės dalyvavimo procesai, lemiantys administraciniais ir teisiniais ginčais reiškiamą prieštaravimą. Dėl ginčų reikia imtis papildomų veiksmų nesilaikant numatytų administracinių leidimų išdavimo procedūrų terminų, todėl atsiranda nenumatytų vėlavimų, kurių trukmė skiriasi priklausomai nuo atitinkamos valstybės narės teismų veikimo spartos. Nepakankamas visuomenės pritarimas yra viena iš pagrindinių kliūčių leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams procedūrose, taigi ir jų įgyvendinimui rinkoje. Užtikrinus vietos bendruomenių dalyvavimą atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektuose, visų pirma didesniuose, visuomenės pritarimas gali padidėti. Taigi, valstybės narės turėtų priimti priemones, kad dideli atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektai, juose dalyvaujant tiesiogiai ar netiesiogiai, duotų naudos vietos piliečiams ir bendruomenėms, nedarant poveikio laisvam tiekėjo pasirinkimui pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944⁷ 4 straipsnį. Tokios priemonės gali apimti įvairių formų tiesioginio finansinio dalyvavimo priemones, pavyzdžiui, bendros nuosavybės sistemas, be kita ko, bendradarbiaujant su energetikos bendruomenėmis; sutelktinio finansavimo schemas arba pasigamintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos vartojimo arba dalijimosi energija schemas, arba netiesioginio finansinio dalyvavimo priemones, pavyzdžiui, sutarčių skatinimą ir darbo vietų kūrimą vietos bendruomenėms, įskaitant mokymo programas; bendruomenės išmokų fondus; finansines kompensacijas netoli projekto gyvenančioms vietos bendruomenėms; netoli projekto esančios viešosios infrastruktūros statybą ir priežiūrą; elektros energijos kainos nuolaidas arba paramą pažeidžiamiesiems vartotojams ir energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms;
- (6) dėl vietos gyventojų prieštaravimo, kurį dažnai lemia skaidrumo stoka ir nepakankamas bendruomenės įsitraukimas, gali būti vėluojama vykdyti leidimų išdavimo procedūras ir vėliau bylinėjimosi procesus. Kaip nurodyta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2024/1343⁸, ankstyvajame etape užtikrinamas tinkamas visuomenės dalyvavimas yra akivaizdus atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų sėkmės veiksnys. Profesionalus nepriklausomas tarpininkas gali paspartinti didelių atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių, kurių galia didesnė nei 10 MW, diegimą, skatindamas projektų rengėjų ir vietos bendruomenių konsultacijas, kai tinkama, prieš leidimų išdavimo procedūras ir jų metu, siekiant skatinti dialogą ir pasiekti atitinkamų šalių konsensą viso proceso metu bei išvengti teisinių ginčų. Tarpininkas turėtų būti trečioji šalis, nepriklausoma nuo atitinkamų šalių, ir neturėtų turėti jokių finansinių interesų, susijusių su plėtotuju arba bendruomene, kurioje įgyvendinamas projektas;
- (7) leidimus išduodančių institucijų išteklių trūkumas ir leidimų išdavimo procedūrų skaitmenizavimo bei duomenų prieinamumo stoka yra kliūtys, lėtinančios leidimų išdavimo procedūras. Skaitmenizavimas ir tinkamas dirbtinio intelekto funkcijų naudojimas yra pagrindinės priemonės siekiant paspartinti procedūras ir padidinti veiksmingumą visoms susijusioms šalims. Tai leidžia atitinkamoms institucijoms

⁷ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES, (OL L 158, 2019 6 14, p. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

⁸ 2024 m. gegužės 13 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2024/1343 dėl greitesnio leidimų atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir susijusios infrastruktūros projektams išdavimo procedūrų paspartinimo, (OL L, 2024/1343, 2024 5 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1343/oj>).

greičiau tvarkyti paraiškas, o projektų rengėjams – nuo pat pradžių greitai gauti aiškia informaciją apie proceso etapus ir reikalavimus, taip užtikrinant skaidrumą ir stebėseną. Tačiau leidimų išdavimo procedūrų skaitmenizavimas atsilieka, nes jis dažnai yra išskaidytas į leidimų išdavimo procedūras ir etapus skirtingose kompetentingose institucijose, o daugumoje valstybių narių nėra vieno skaitmeninio proceso⁹. Be to, tai pačiai projekto paraiškai tvarkyti dažnai naudojami keli skaitmeniniai portalai, o sąveikumas užtikrinamas ne visada. Tai lemia didelę administracinę naštą projektų rengėjams, ribotą institucijų, įvairiais lygmenimis vykdančių leidimų išdavimo procedūras, veiklos vidaus koordinavimą, nepakankamą paraiškos statuso matomumą ir neaiškumą dėl kliūčių, dėl kurių leidimų išdavimo procedūros sulėtėja. Valstybės narės turėtų nacionaliniu lygmeniu sukurti bendrą skaitmeninį portalą, skirtą visiems leidimų išdavimo atsinaujančiųjų išteklių energijos, energijos kaupimo įrenginių ir tinklo projektams procedūrų etapams, kad juo būtų prisidedama prie vienodesnio įvairių valstybių narių leidimus išduodančių institucijų skaitmenizavimo, sąveikumo ir skaidrumo ir kad leidimų išdavimo procedūros galiausiai taptų spartesnės. Juo taip pat turėtų būti supaprastintas procesas, leidžiant pareiškėjams pateikti paraišką viename portale, kuriame paraiškos gali būti automatiškai priskiriamos kompetentingai institucijai, kuri jas tvarkys tiesiogiai portale, išvengiant tarpinių veiksų su popieriniais dokumentais. Portale turėtų būti įdiegtos funkcijos, be kita ko, naudojant dirbtinį intelektą, kad bendras kontaktinis punktas, kitos institucijos ir pareiškėjai galėtų patikrinti paraiškos būseną ir etapus, kuriuose vėluojama, taip pat patikrinti, ar laikomasi leidimų išdavimo terminų. Be to, turėtų būti sudarytos sąlygos rinkti statistinius duomenis, kad būtų galima patikrinti bendrą leidimų išdavimo procedūrų pažangą valstybėse narėse. Pasirinktas portale surinktų atitinkamų duomenų saugojimo ir perdavimo formatas turėtų būti sąveikus. Portalas turėtų padėti bendram kontaktiniam punktui, kuris turėtų turėti prieigą prie visų atitinkamų duomenų ir informacijos, vykdyti jo pareigas;

- (8) greitesni ir trumpesni leidimų išdavimo procedūrų terminai turi būti taikomi kartu su papildomomis priemonėmis, kuriomis užtikrinamas jų praktinis veiksmingumas. Tyliojo administracinio pritarimo principu užtikrinama, kad paraiška būtų automatiškai patvirtinama, jei viešojo administravimo institucija nesiima veiksų iki teisės aktuose nustatyto termino, taigi jos yra naudinga priemonė administracinio neveikimo problemai spręsti, nes administracijos neveikimui suteikia teisinį poveikį. Direktyvoje (ES) 2018/2001 nustatytas tylusis administracinis pritarimas tam tikriems sprendimams, t. y. tarpiniams leidimų išdavimo paspartintos atsinaujančiųjų išteklių energijos plėtros zonose procedūros etapams ir galutiniams leidimams visiems nedidelio masto saulės energijos įrenginiams, kurių galia mažesnė nei 100 kW. Atsižvelgiant į poreikį paspartinti atsinaujančiųjų energijos išteklių diegimą ir į tai, kad paspartintos atsinaujančiųjų išteklių energijos plėtros zonų įgyvendinimas yra daug laiko reikalaujantis procesas, šią priemonę taip pat tikslinga taikyti leidimų išdavimo procedūrose, taikomose projektams, vykdomiems už paspartintos atsinaujančiųjų išteklių energijos plėtros zonų ribų. Šiose procedūrose valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų taikomas tyliojo administracinio pritarimo principas, be kita ko, galutiniams sprendimams, išskyrus aplinkosaugos sprendimus. Siekiant užtikrinti veiksmingą šios priemonės taikymą ir garantuoti trečiųjų šalių teises į

⁹ Europos Komisija. Energetikos generalinis direktoratas, COWI, „Eclareon“ ir „Prognos“, *Monitoring the implementation of the Commission recommendation and guidance on speeding up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects – Final report*, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2025, p. 31.

teisminę apsaugą, atitinkamos institucijos turėtų viešai paskelbti, kad sprendimas buvo priimtas taikant tyliojo administracinio pritarimo principą;

- (9) esamų atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinių modernizavimas turi didelį potencialą prisidėti prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslų įgyvendinimo. Kadangi didžiaja dalimi esamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinės įrengtos vietose, turinčiose didelį atsinaujinančiųjų išteklių energijos potencialą, modernizuojant galima užtikrinti tolesnį tų vietų naudojimą, kartu užtikrinant veiksmingą žemės naudojimą ir geriausių atsinaujinančiųjų išteklių energijos išnaudojimą. Tai ypač pasakytina apie sausumos vėjo energetiką, ypač atsižvelgiant į tai, kad Europoje daugelis sausumos vėjo elektrinių parkų sutarčių, kuriomis remiama jų elektros energijos gamyba, artėja prie galiojimo pabaigos ir kad 26 GW esamų vėjo elektrinių veikia jau daugiau kaip 20 metų¹⁰. Modernizavimas turi ir kitų privalumų, pavyzdžiui, esamą prijungimą prie tinklo, tikėtiną didesnę visuomenės pritarimą ir žinias apie tikėtiną poveikį aplinkai. Atsižvelgiant į tai, kad dėl vėjo elektrinių modernizavimo toje pačioje vietoje dažnai įrengiama mažiau jėginių, modernizuotų vėjo elektrinių poveikis aplinkai yra ribotas. Taigi, tais atvejais, kai modernizuojant esamą vėjo elektrinę nereikia naudoti papildomo žemės ploto, didinamas bendras įrenginio pajėgumas ir laikomasi pirminiam vėjo energijos įrenginiui nustatytų taikytinų poveikio aplinkai švelninimo priemonių, reikalavimai dėl aplinkosauginio tikrinimo arba poveikio aplinkai vertinimo turėtų būti sumažinti arba visai netaikomi;
- (10) energijos gamybos savo reikmėms įrenginiai, be kita ko, skirti kolektyviniams pasigamintos energijos vartotojams ir vietos energetikos bendrijoms, taip pat prisideda prie bendro gamtinių dujų paklausos mažinimo, sistemos atsparumo didinimo ir Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslų įgyvendinimo. Tikėtina, kad saulės energijos įrangos ir kolokacinių energijos kaupimo įrenginių, kurių galia mažesnė nei 100 kW, įrengimas neturės didelio neigiamo poveikio aplinkai ar tinklui ir nekels susirūpinimo dėl saugos. Be to, nedidelių įrenginių atveju paprastai nereikia didinti galios prijungimo prie tinklo taške. Siekiant dar labiau paspartinti nedidelio masto saulės energijos įrangos ir kolokacinių energijos kaupimo įrenginių diegimą, valstybės narės neturėtų reikalauti jokių administracinių leidimų šiems įrenginiams, išskyrus prijungimo prie tinklo leidimus, kaip jau yra keliose valstybėse narėse. Sąjungos teisės aktų suderinimas su esama geriausia praktika turėtų sudaryti sąlygas dar labiau paspartinti suderintą šių įrenginių diegimą. Saulės energijos įrangos įrengimas ir didesnės nei 100 kW galios kolokaciniai energijos kaupimo įrenginiai esamose ar būsimose dirbtinėse konstrukcijose paprastai nekelia susirūpinimo dėl konkuruojančių erdvės naudojimo būdų ar poveikio aplinkai. Taigi, tiems įrenginiams turėtų būti taikomos trumpesnės leidimų išdavimo procedūros ir, taikant tinkamas apsaugos priemones, jiems neturėtų būti taikomas įpareigojimas atlikti poveikio aplinkai vertinimą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/92/ES¹¹;
- (11) atsinaujinančiųjų išteklių energija atlieka svarbų vaidmenį mažinant Sąjungos energetikos sistemos priklausomybę nuo iškastinio kuro, nes suteikia greitai įgyvendinamų sprendimų, kaip pakeisti iškastiniu kuru grindžiamą energiją, ir padeda mažinti energijos kainas bei didinti energetinį saugumą. Taigi, leidimų išdavimas atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams neturėtų būti pernelyg lengvai

¹⁰ *WindEurope, 2024 Statistics and the outlook for 2025–2030.*

¹¹ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo, (OL L 26, 2012 1 28, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

blokuojamas vien dėl to, kad esama bet kokio pobūdžio prieštaringų interesų. Valstybės narės turėtų skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius ir infrastruktūros objektus, pavyzdžiui, kolokacinius ir autonominius energijos kaupimo įrenginius ir susijusius tinklo objektus ir įkrovimo stoteles, išplėsdamos esamą prezumpciją, taikomą konfliktams, susijusiems su aplinkosauginiais interesais, kad būtų aprėpti visi kiti prieštaringi interesai, išskyrus susijusius su kultūros paveldu ir išskyrus atvejus, kai akivaizdu, kad tiems prieštaringiems interesams turi būti teikiama pirmenybė, nepaisant didelės atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudos. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, kai daroma prielaida, kad jie yra viršesnio viešojo intereso nei su aplinka nesusiję interesai, turėtų būti teikiama pirmenybė ir jie turėtų būti patvirtinami. Siekiant užtikrinti suderintą šios nuginčijamosios prielaidos taikymą, valstybėms narėms neturėtų būti leidžiama nustatyti išimčių sprendžiant visų rūšių konfliktus, įskaitant konfliktus dėl aplinkosauginių interesų;

- (12) siekiant paspartinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių, su jais susijusio turto ir jų prijungimo prie tinklo diegimą, taip pat tikslinga nurodyti, kaip gali būti įvykdytos likusios konkrečių nukrypti leidžiančių nuostatų, numatytų Sąjungos aplinkos teisės aktuose, taikymo sąlygos. Visų pirma, atitinkamos Sąjungos aplinkos teisės tikslais vertinant, ar konkrečiam atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektui yra priimtinių alternatyvių sprendimų, toks vertinimas turėtų apimti tik alternatyvius sprendimus, kuriais užtikrinama, kad per tą patį ar panašų laikotarpį ir nepatiriant gerokai didesnių išlaidų būtų pasiekti tie patys tikslai, kaip ir įgyvendinant atitinkamą projektą. Lygindamos priimtinių alternatyvių sprendimų terminus ir išlaidas, atitinkamos institucijos turėtų atsižvelgti į poreikį atsinaujinančiųjų išteklių energiją diegti sparčiau ir ekonomiškai efektyviai, laikantis prioritetų, nustatytų jų integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose ir jų atnaujintose redakcijose, pateiktuose pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999¹², ir į tikėtiną tų prioritetų įgyvendinimo spartą. Panašiai, taikant atitinkamą nukrypti leidžiančią nuostatą, numatytą Tarybos direktyvoje 92/43/EEB¹³, tikslinga, kad atitinkamos institucijos tam tikrais pagrįstais atvejais, kai galima pagrįstai įrodyti, kad atitinkamas planas ar projektas nepadarys neatitaisomo poveikio ekologiniams procesams, būtiniems teritorijos struktūrai ir funkcijoms išlaikyti, nebus pakenkta bendram tinklo „Natura 2000“ vientisumui, bus išsaugotas teritorijos aplinkosauginis naudingumas ir bus užtikrintas aukštas „Natura 2000“ teritorijų apsaugos lygis, galėtų leisti, įgyvendinant tokį planą ar projektą, kartu įgyvendinti kompensacines priemones;
- (13) siekiant padidinti energetikos sistemos lankstumą ir užtikrinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos integravimą į sistemą, itin svarbu paspartinti autonominių energijos kaupimo įrenginių diegimą. Taigi, autonominiams energijos kaupimo įrenginiams turėtų būti taikomos paspartintos leidimų išdavimo procedūros. Nedideli

¹² 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013, (OL L 328, 2018 12 21, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

¹³ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

energijos kaupimo įrenginiai, kurių galia mažesnė nei 100 kW, neturėtų daryti didelio neigiamo poveikio aplinkai ar tinklui ir neturėtų kelti susirūpinimo dėl konkuruojančių erdvės naudojimo būdų. Atsižvelgiant į tai, tikslinga racionalizuoti leidimų išdavimo procedūras, taikytinas šios rūšies energijos kaupimo įrenginiams, panaikinant visus administracinius leidimus, išskyrus prijungimo prie tinklo leidimą, ir, taikant tinkamas apsaugos priemones, leidžiant neatlikti šių įrenginių poveikio aplinkai vertinimo pagal Direktyvą 2011/92/ES. Taip pat reikia paspartinti didesnės nei 100 kW galios energijos kaupimo įrenginių diegimą. Taigi, tikslinga racionalizuoti jų leidimų išdavimo procedūrą nustatant ilgiausią bendrą šešių mėnesių terminą, išskyrus hidroakumuliacines elektrines, kurios turi atitikti griežtesnius aplinkosaugos reikalavimus ir kurioms dėl to reikia bendrai ilgesnio maksimalaus termino. Siekiant užtikrinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos integravimą į sistemą, būtina didinti lankstumo suteikiančius šaltinius, visų pirma elektrinių transporto priemonių baterijas, nes jie gali padėti perskirstyti didžiausią elektros energijos poreikį ir sumažinti tinklo perkrovą. Siekiant šio tikslo, turėtų būti toliau skatinama sparčiau ir lengviau keliuose diegti įkrovimo infrastruktūrą, visų pirma skirtą lengviesiems automobiliams, furgonams, sunkvežimiams, autobusams ar motociklams ir prie elektros energijos tinklo jungiamoms hibridinėms ar grynai elektrinėms transporto priemonėms. Tiek kintamosios, tiek nuolatinės srovės įkrovimo stotelėms turėtų būti taikomos paspartintos leidimų išdavimo procedūros, be kita ko, susijusios su prijungimo prie tinklo leidimais. Nedidelės įkrovimo stotelės, kurio galia mažesnė nei 100 kW, neturėtų daryti didelio neigiamo poveikio aplinkai ar tinklui ir neturėtų kelti susirūpinimo dėl konkuruojančių erdvės naudojimo būdų. Atsižvelgiant į tai, tikslinga racionalizuoti leidimų išdavimo procedūras, taikytinas tokioms įkrovimo stotelėms, panaikinant visus administracinius leidimus, išskyrus prijungimo prie tinklo leidimą, ir, taikant tinkamas apsaugos priemones, leidžiant šiems įrenginiams neatlikti poveikio aplinkai vertinimo pagal Direktyvą 2011/92/ES. Taip pat reikia paspartinti didesnės nei 100 kW galios įkrovimo stotelių diegimą. Todėl tikslinga racionalizuoti jų leidimų išdavimo procedūrą nustatant ilgiausią bendrą šešių mėnesių terminą;

- (14) prijungimo prie tinklo leidimų gavimas yra labai svarbi ir dažnai daug laiko reikalaujanti atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginio statybos ir eksploatavimo procedūrų dalis. Taigi, tikslinga dar labiau racionalizuoti terminus, taikytinus prijungimo prie tinklo procedūroms, taikomoms tam tikriems nedidelio masto atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, energijos kaupimo įrenginiams ir įkrovimo stotelėms, taip pat atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų modernizavimui ir hibridizacijai, ir nustatyti aiškias taisykles dėl sistemos operatorių pareigų leidimų išdavimo procedūrų metu;
- (15) M. Draghi pranešime dėl ES konkurencingumo ir Įperkamos energijos veiksmų plane¹⁴ pripažįstamas teigiamas pastarojo meto reformų, kuriomis siekiama paspartinti leidimų išdavimo procedūras, poveikis. Tačiau taip pat pabrėžiama, kad ilgos ir neaiškios leidimų išdavimo tinklams procedūros yra svarbi kliūtis, trukdanti greičiau įrengti būtinus naujus pajėgumus, kad būtų galima investuoti į švarią energiją ir sumažinti energijos sąnaudas ES. Pagal Direktyvą (ES) 2018/2001, Europos

---

¹⁴ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Įperkamos energijos veiksmų planas. Mūsų energetikos sąjungos tikros vertės atskleidimas siekiant užtikrinti įperkama, efektyviai naudojamą ir švarią energiją visiems europiečiams“, COM(2025) 79 *final*.

Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2024/1788¹⁵ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/869¹⁶ yra nustatytos konkrečios leidimų išdavimo procedūrų taisyklės, tačiau ši tvarka netaikoma bendram elektros energijos tinklo infrastruktūros turtui. Taigi, Direktyvoje (ES) 2019/944 turi būti nustatyti elektros energijos perdavimo ir skirstymo sistemos infrastruktūros leidimų išdavimo procedūrų bendrieji reikalavimai, visų pirma reikalavimai valstybėms narėms užtikrinti ilgiausią tokių procedūrų trukmę ir nustatyti reikalavimai, padedantys laikytis tų terminų. Reglamente (ES) 2022/869 ir Direktyvoje (ES) 2018/2001 nustatytos leidimų išdavimo tam tikriems energetikos projektams taisyklės. Jei tos taisyklės prieštarauja šioje direktyvoje nustatytoms leidimų išdavimo tam tikriems elektros energijos projektams taisyklėms, pirmenybė turėtų būti teikiama pirmosioms;

- (16) dėl nacionalinių valdžios institucijų išteklių trūkumo ir mažesnio leidimų išdavimo procedūrų skaitmenizavimo vėluojama išduoti leidimus elektros energijos sistemos infrastruktūrai ir energijos gamybos įrenginiams. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tokios institucijos turėtų pakankamai žmogiškųjų, finansinių ir techninių išteklių, įskaitant įgūdžius, ir skaitmeninių valdymo priemonių bei sistemų, kad galėtų priimti sprendimus iki direktyvoje nustatytų terminų;
- (17) leidimų išdavimo tvarka pagal Direktyvą (ES) 2019/944 turėtų būti aiški, veiksminga ir skaidri ir turėtų derėti su esamo skirstymo tinklo plėtros plano ir dešimties metų perdavimo tinklo plėtros plano įgyvendinimu. Taigi tikimasi, kad valstybės narės nustatys ir paskelbs objektyvius ir nediskriminacinius leidimų išdavimo kriterijus ir procedūras, kuriais, be kita ko, atsižvelgiama į elektros energijos sistemos saugą ir saugumą, žemės naudojimą, energijos vartojimo efektyvumą, pareiškėjui būdingas charakteristikas, išmetamo teršalų kiekio mažinimą, energetikos infrastruktūros diegimo spartinimo svarbą, kad būtų pasiektas poveikio klimatui neutralumas, ir projekto alternatyvas;
- (18) atsižvelgiant į tai, kad reikia skubiai plėtoti elektros energijos infrastruktūrą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad leidimų išdavimo tvarka būtų atsižvelgiama į projekto charakteristikas vertinant poreikį atlikti vertinimus, įskaitant poveikio aplinkai vertinimą, arba rengti tyrimus, leidimus ar ataskaitas, arba tokio poreikio nebuvimą. Kompetentingos nacionalinės institucijos turėtų apriboti projektų rengėjų atliekamus vertinimus ir jiems teikiamus prašymus pateikti informaciją tik tuo, kas tikrai būtina, ir visais atvejais, kai įmanoma, vengti dubliavimo;
- (19) siekiant padidinti nuspėjamumą ir tikrumą dėl leidimų išdavimo procedūrų pagal Direktyvą (ES) 2019/944 trukmės ir išlaidų, pareiškėjams teikiami prašymai pateikti informaciją ir dokumentus turėtų būti konkretūs ir tiksliniai ir turėtų būti teikiami laiku. Taigi, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad nacionalinės valdžios institucijos prašytų pareiškėjų pateikti atitinkamą informaciją leidimui išduoti per iš anksto nustatytą laikotarpį, skaičiuojamą nuo paraiškos gavimo dienos, ir konkrečiai nustatytą bet kokios prašomos informacijos ar duomenų turinį ir išsamumą. Pasibaigus

---

¹⁵ 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1788 dėl dujų iš atsinaujančiųjų išteklių, gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2023/1791 ir panaikinama Direktyva 2009/73/EB, ([OL L, 2024/1788, 2024 7 15](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

¹⁶ 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/869 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2009, (ES) 2019/942 bei (ES) 2019/943 ir direktyvos 2009/73/EB bei (ES) 2019/944 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 347/2013 ([OL L 152, 2022 6 3, p. 45](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

tokiam laikotarpiui, prašymai pateikti informaciją turėtų būti susiję tik su trūkstama informacija, kurią anksčiau nustatė arba kurios prašė institucija, arba informacija, kurios anksčiau nebuvo galima prašyti dėl to, kad ji susijusi su esminiu aplinkybių pasikeitimu, įvykusi po to, kai buvo pateikta paraiška dėl leidimo vykdyti projektą;

- (20) laikantis subsidiarumo principo, nacionalinės kompetencijos ir procedūrų, Direktyvoje (ES) 2019/944 turėtų būti nustatytas aiškus terminas, iki kurio atitinkamos institucijos turi priimti sprendimą, taip skatinant veiksmingai apibrėžti ir valdyti procedūras, kurias užbaigus įdiegiami elektros energijos tinklai. Vis dėlto valstybės narės gali stengtis, kai įmanoma, nustatyti trumpesnės leidimų išdavimo procedūras, visų pirma susijusias su esamos perdavimo sistemos infrastruktūros atnaujinimo, modernizavimo arba pertvarkymo ir naujos skirstymo sistemos infrastruktūros statybos projektais, kuriems gali nereikėti tokios sudėtingos leidimų išdavimo procedūros kaip naujai perdavimo infrastruktūrai;
- (21) atsižvelgiant į tai, kad reikia skubiai diegti elektros energijos tinklus, kad būtų pasiekti Sąjungos energetikos ir klimato politikos tikslai, ir kartu su leidimų išdavimo procedūrų terminais taikyti priemonės, kuriomis užtikrinamas jų praktinis veiksmingumas, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jurisdikcijose, kuriose pagal nacionalinę teisę taikoma tyliojo administracinio pritarimo sąvoka, ji būtų taikoma administraciniams sprendimams, susijusiems su elektros energijos tinklų projektais, išskyrus aplinkosaugos sprendimus. Siekiant užtikrinti trečiųjų šalių teises į teisminę apsaugą, atitinkamos institucijos turėtų viešai skelbti visus priimtus sprendimus, įskaitant tuos, kurie buvo priimti taikant tyliojo administracinio pritarimo principą;
- (22) siekiant sumažinti sudėtingumą, padidinti veiksmingumą bei skaidrumą ir padėti stiprinti valstybių narių bendradarbiavimą, kol bus priimtas sprendimas, turėtų būti įsteigti elektros energijos perdavimo ar skirstymo sistemos operatorių, rengiančių tinklų projektus ar kitus tinklo įrenginius, kontaktiniai punktai. Šie kontaktiniai punktai bus atsakingi už tai, kad pareiškėjams būtų sudarytos palankesnės sąlygos ir jie būtų konsultuojami taikant leidimų išdavimo procedūras, susijusias su šios rūšies infrastruktūra. Siekiant supaprastinimo, jei valstybė narė mano, kad tai tinkama ir veiksminga, ji šią funkciją gali priskirti Reglamento (ES) 2022/869 8 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms kompetentingoms institucijoms, nes šios institucijos tokią funkciją jau atlieka, kiek tai susiję su leidimų išdavimu bendro intereso infrastruktūros projektams ir abipusio intereso projektams. Sujungdamos tokias funkcijas, valstybės narės turėtų ypatingą dėmesį skirti tam, kad užtikrintų, kad kontaktiniai punktai turėtų pakankamai darbuotojų ir išteklių bei pajėgumų, būtinų užduotims, už kurias jie yra atsakingi, atlikti;
- (23) dėl savo vaidmens integruojant atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius, lankstumo priemones bei energijos kaupimo įrenginius ir apskritai sudarant sąlygas elektrifikacijai, elektros energijos perdavimo ar skirstymo sistemos infrastruktūra yra labai svarbi norint pasiekti poveikio klimatui neutralumą. Atsižvelgdamos į svarbų elektros energijos sistemos infrastruktūros vaidmenį siekiant poveikio klimatui neutralumo, valstybės narės, atlikdamos būtiną vertinimą kiekvienu konkrečiu atveju, turėtų daryti prielaidą, kad elektros energijos perdavimo ar skirstymo sistemos infrastruktūra, įskaitant elektros tiekimą nuo kranto uostuose, yra viršesnio viešojo intereso ir ja prisidedama prie visuomenės sveikatos ir saugos užtikrinimo, išskyrus atvejus, susijusius su kultūros paveldu, ir kai yra aiškių įrodymų, kad tie projektai daro aplinkai didelį neigiamą poveikį, kurio negalima sušvelninti ar kompensuoti. Elektros energijos perdavimo ar skirstymo sistemos infrastruktūrai, kuri laikoma atitinkančia viršesnią viešąjį interesą, palyginti su ne aplinkosauginio pobūdžio interesais, turėtų

būti teikiama pirmenybė, palyginti su ne aplinkosauginio pobūdžio interesais, ir leidimai jai turėtų būti išduodami kuo greičiau;

- (24) siekiant paspartinti elektros energijos tinklų diegimą, tikslinga nurodyti, kaip gali būti įvykdytos konkrečių nukrypti leidžiančių nuostatų, numatytų Sąjungos aplinkos teisės aktuose, taikymo sąlygos. Visų pirma, vertinant, ar elektros energijos tinklo projektui yra priimtinių alternatyvių sprendimų, toks vertinimas turėtų apimti tik alternatyvius sprendimus, kuriais užtikrinama, kad per tą patį ar panašų laikotarpį ir nepatiriant gerokai didesnių išlaidų būtų pasiektas tas pats tikslas. Lygindamos priimtinių alternatyvių sprendimų terminus ir išlaidas, atitinkamos institucijos turėtų atsižvelgti į poreikį tinklus diegti sparčiau ir ekonomiškai efektyviai, laikantis prioritetų, nustatytų jų integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose ir jų atnaujintose redakcijose, pateiktuose pagal Europos Reglamentą (ES) 2018/1999. Panašiai, taikant atitinkamą Direktyvoje 92/43/EEB numatytą nukrypti leidžiančią nuostatą, tikslinga, kad atitinkamos institucijos tam tikrais pagrindais atvejais, kai galima pagrįstai įrodyti, kad atitinkamas planas ar projektas nepadarys neatitaisomo poveikio ekologiniams procesams, būtiniams teritorijos struktūrai ir funkcijoms išlaikyti, nebus pakenkta bendram tinklo „Natura 2000“ vientisumui, bus išsaugotas teritorijos aplinkosauginis naudingumas ir bus užtikrintas aukštas „Natura 2000“ teritorijų apsaugos lygis, galėtų leisti, įgyvendinant planą ir projektą, kartu įgyvendinti kompensacines priemones;
- (25) atsižvelgiant į energetikos infrastruktūros diegimo skubumą, leidimų išdavimo procedūrų supaprastinimo svarbą ir į tai, kad poveikio aplinkai vertinimas yra ilgiausios leidimų išdavimo procedūrų trukmės etapas, svarbu kuo labiau sumažinti tokių vertinimų skaičių nekeliant pavojaus aplinkos apsaugai. Esamos perdavimo ir skirstymo sistemos infrastruktūros atnaujinimas, modernizavimas ar pertvarkymas ir naujos skirstymo sistemos infrastruktūros statyba yra projektai, kurių poveikis aplinkai paprastai yra minimalus. Atnaujinimo, modernizavimo arba pertvarkymo projektai paprastai yra riboto masto ir daro poveikį tik daliai esamų įrenginių, kurių poveikis aplinkai buvo įvertintas anksčiau. Taigi, tokių projektų poveikis dažnai susijęs tik su statybos darbais, o eksploatuojant įrenginį daromas poveikis yra toks pats arba net mažesnis nei įgyvendinant su juo susijusį projektą. Kita vertus, skirstymo sistemos dėl mažesnio jų projektų masto, mažesnės jų įrenginių įtampos ir tendencijos jas plėtoti arčiau vartotojų esančiose užstatytose teritorijose didelio poveikio aplinkai paprastai nedaro. Todėl, siekiant paspartinti elektros energijos sistemos infrastruktūros diegimą ir pasiekti poveikio klimatui neutralumo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslus, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama tam tikromis sąlygomis šioje konstatuojamojoje dalyje nurodytiems projektams pagrįstai neatlikti poveikio aplinkai vertinimo ir atitinkamo vertinimo bei tokių projektų poveikio rūšių apsaugai vertinimo pagal Direktyvos 92/43/EEB¹⁷ 12 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 2009/147/EB¹⁸ 5 straipsnį;
- (26) elektros energijos infrastruktūros diegimo nauda, susijusi su išmetamų azoto junginių kiekiu mažinimu, gerokai viršija išlaidas, susijusias su minimaliu išmetamų teršalų kiekiu, kuris susidaro ją statant. Taigi, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad greitas

¹⁷ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

¹⁸ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

elektros energijos infrastruktūros diegimas nebūtų niekaip ribojamas dėl ją statant laikinai išmetamų teršalų;

- (27) nacionalinis perdavimo tinklo planavimas atsižvelgiant į klimato ir energetikos politikos raidą ir susijusius vartojimo ir gamybos pokyčius yra labai svarbus sėkmingam elektrifikavimui ir energetikos pertvarkai apskritai. Tačiau esami reikalavimai pagal Direktyvos (ES) 2019/944 51 straipsnį buvo taikomi tik tam tikriems perdavimo sistemos operatoriams ir juose nebuvo numatytas pakankamai ilgas planavimo laikotarpis, kad būtų galima atsižvelgti į išankstinės perspektyvos investicijas. Svarbu, kad plečiant perdavimo sistemą būtų svarstomas ne trumpesnis kaip penkiolikos metų laikotarpis ir pirmenybė būtų teikiama neiškastinių išteklių suteikiamo lankstumo, nelaidinių sprendimų ir kitų sistemos plėtros alternatyvų naudojimui, kad tokia plėtra būtų grindžiama bendru scenarijumi, parengtu kartu su kitais sistemos operatoriais įvairiuose sektoriuose, ir kad ji būtų suderinta su pagrindiniu scenarijumi pagal visos Sąjungos dešimties metų tinklo plėtros planą. Siekiant užtikrinti skaidrumą ir geriau įtraukti tinklo naudotojus, įskaitant gamybos, pramonės, duomenų ir transporto sektorių atstovus, į tinklo planavimą, dėl sąsajos su Direktyvos (ES) 2024/1788 55 straipsniu taip pat reikia iš anksto konsultuotis su jais rengiant bendrą scenarijų, kad būtų sudarytos sąlygos išankstinės perspektyvos investicijoms;
- (28) atsižvelgdama į direktyvų (ES) 2018/2001 ir (ES) 2019/944 pakeitimus, taip pat į lygiagrečiai daromus Reglamento (ES) 2022/869 pakeitimus, Komisija turėtų nustatyti vieningą požiūrį į leidimų išdavimo energetikos projektams procedūras. Direktyvoje (ES) 2024/1788 nustatytos priemonės, kuriomis siekiama supaprastinti ir racionalizuoti administracines leidimų išdavimo procedūras, tačiau reikia atlikti tikslinį pakeitimą, kad būtų užtikrintas suderintas požiūris ir nuosekli sistema Sąjungos lygmeniu;
- (29) dėl nacionalinių valdžios institucijų išteklių trūkumo ir riboto leidimų išdavimo procedūrų skaitmenizavimo vėluojama išduoti leidimus gamtinių dujų įrenginiams, vandenilio gamybos įrenginiams ir vandenilio sistemos infrastruktūrai. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad institucijos turėtų pakankamai žmogiškųjų, finansinių ir techninių išteklių, įskaitant įgūdžius, ir skaitmeninių valdymo priemonių bei sistemų, kad galėtų priimti sprendimus iki direktyvoje nustatytų terminų;
- (30) siekiant padidinti nuspėjamumą ir tikrumą dėl leidimų išdavimo procedūrų pagal Direktyvą (ES) 2024/1788 trukmės ir išlaidų, pareiškėjams teikiami prašymai pateikti informaciją ir dokumentus turėtų būti konkretūs ir tiksliniai ir turėtų būti teikiami laiku. Taigi, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad nacionalinės valdžios institucijos prašytų pareiškėjų pateikti atitinkamą informaciją leidimui išduoti per iš anksto nustatytą laikotarpį, skaičiuojamą nuo paraiškos gavimo dienos, ir konkrečiai nustatytų bet kokios prašomos informacijos ar duomenų turinį ir išsamumą. Pasibaigus tokiam laikotarpiui, prašymai pateikti informaciją turėtų būti susiję tik su trūkstama informacija, kurią anksčiau nustatė arba kurios prašė institucija, arba informacija, kurios anksčiau nebuvo galima prašyti dėl to, kad ji susijusi su esminiu aplinkybių pasikeitimu, įvykusi po to, kai buvo pateikta paraiška dėl leidimo vykdyti projektą;
- (31) apie patvirtinimo procedūras pagal Direktyvą (ES) 2024/1788 pasakytina, kad atsižvelgiant į tai, kad svarbu užtikrinti greitą vandenilio įrenginių ir vandenilio sistemos infrastruktūros diegimą ir toje direktyvoje nustatytų terminų laikymąsi, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jurisdikcijose, kuriose pagal nacionalinę teisę taikoma tyliojo administracinio pritarimo sąvoka, ji būtų taikoma administraciniams

sprendimams, susijusiems su tokiais projektais, išskyrus aplinkosaugos sprendimus. Siekiant užtikrinti trečiųjų šalių teises į teisminę apsaugą, atitinkamos institucijos turėtų viešai skelbti visus priimtus sprendimus, įskaitant tuos, kurie buvo priimti taikant tyliojo administracinio pritarimo principą;

- (32) siekiant supaprastinimo, jei valstybė narė mano, kad centralizuoti bendro kontaktinio punkto funkciją pagal Direktyvoje (ES) 2024/1788 nustatytą pareigą ją priskiriant Reglamento (ES) 2022/869 8 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms kompetentingoms institucijoms yra tikslinga ir labiau veiksminga, nes šios institucijos tokią funkciją jau atlieka, kiek tai susiję su leidimų išdavimo bendro intereso infrastruktūros projektams ir abipusio intereso projektams procedūromis. Nuspręsdamos sujungti tokias funkcijas, valstybės narės turėtų ypatingą dėmesį skirti tam, kad užtikrintų, kad kontaktiniai punktai turėtų pakankamai darbuotojų ir išteklių bei pajėgumų, būtinų užduotims, už kurias jie yra atsakingi, atlikti;
- (33) siekdamas padidinti veiksmingumą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų prieinamos leidimų valdymą palengvinančios skaitmeninės platformos,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos (ES) 2018/2001 daliniai pakeitimai

Direktyva (ES) 2018/2001 iš dalies keičiama taip:

- (1) 2 straipsnio antra pastraipa papildoma 10a–10f punktais:
- „10b) autonominis energijos kaupimo įrenginys – su energijos gamybos įrenginiu tiesiogiai nesusietas energijos kaupimo įrenginys;
  - 10c) įkrovimo stotelė – įkrovimo stotelė, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2023/1804 2 straipsnio 52 punkte;
  - 10d) hibridizacija – atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinės, kuri nėra hibridinė elektrinė, pertvarkymas į hibridinę elektrinę tame pačiame prijungimo taške;
  - 10e) hibridinė elektrinė – atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinė, kurioje derinamos įvairios atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos arba kurioje viena ar daugiau atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų naudojama kartu su energijos kaupimo įrenginiais;
  - 10f) prijungimo prie tinklo leidimo išdavimo procedūra – procedūra nuo projekto plėtotėjo išsamaus prašymo prijungti prie tinklo iki sistemos operatoriaus sprendimo, ar projektą galima prijungti prie tinklo“;
- (2) 15c straipsnis papildomas 6 dalimi:
- „6. Valstybės narės vengia nustatyti dideles teritorijas, kuriose atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių ir su jais susijusios infrastruktūros įrengimas būtų teisiškai arba *de facto* apribotas dėl aplinkos apsaugos priežasčių, įskaitant kraštovaizdžio apsaugą, nebent, atlikusios poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2011/92/ES ir, kai aktualu, tinkamą vertinimą pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį, jos gali įrodyti, kad tų rūšių įrenginiai ir su jais

susijusi infrastruktūra teritorijoje padarytų neatitaisomą žalą, kurios negalima sušvelninti ar kompensuoti“;

(3) 15d straipsnis papildomas 3 ir 4 dalimis:

„3. Valstybės narės priima priemones, kuriomis užtikrinama, kad dalis atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų, kurių įrengtoji galia viršija 10 MW, teikiamos naudos būtų tiesiogiai ar netiesiogiai perduodama arti tų projektų esantiems vietos piliečiams ir bendruomenėms.

4. Valstybės narės paskiria ir finansuoja nepriklausomą tarpininką, kuris padėtų palaikyti atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų, kurių įrengtoji galia viršija 10 MW, plėtotą ir plačiosios visuomenės dialogą. Tarpininkas įsikiša tik bet kurios iš atitinkamų šalių prašymu ir:

- (a) prireikus sudaro palankesnes sąlygas viešoms konsultacijoms, įskaitant išankstines konsultacijas prieš pateikiant paraišką dėl leidimo išdavimo;
- (b) bendradarbiauja ieškant sprendimų, kaip spręsti galimas vietos bendruomenių iškeltas problemas;
- (c) kai aktualu, užtikrina paramą ir skaidrumą pasirenkant naudos pasidalijimo priemonės rūšį.

Valstybės narės gali nustatyti mokesčių, kurių moka projektų plėtotėjai tarpininko paslaugoms finansuoti.“;

(4) 16 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 3 dalyje išbraukiamas šis sakinys:

„Pareiškėjams leidžiama atitinkamus dokumentus pateikti skaitmenine forma.“;

(b) įterpiama 3a dalis:

„3a. Valstybės narės nacionaliniu lygmeniu sukuria bendrą skaitmeninį portalą, skirtą visiems leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos, energijos kaupimo įrenginių ir tinklo projektams procedūrų etapams.

Pareiškėjai paraiškas dėl leidimo išdavimo ir visus atitinkamus dokumentus, kurių reikalaujama vykdant leidimų išdavimo procedūrą, pateikia tik per bendrą skaitmeninį portalą. Bendrame skaitmeniniame portale automatizuojamas paraiškų dėl leidimo išdavimo priskyrimas kompetentingoms institucijoms, kurios atitinkamas paraiškas ir dokumentus tvarko elektronine forma ir tiesiogiai bendrauja su pareiškėjais bendrame skaitmeniniame portale.

Bendrame skaitmeniniame portale turi būti funkcijos, leidžiančios informuoti pareiškėją apie visus leidimų išdavimo procedūros etapus, procedūros statusą ir atitinkamų institucijų sprendimus, taip pat patikrinti, ar laikomasi šioje direktyvoje nustatytų leidimų išdavimo terminų. Bendrame skaitmeniniame portale užtikrinama prieiga prie atitinkamų aplinkos ir geologinių duomenų ir sprendimų, saugomų bendrame skaitmeninės geografinės informacijos sistemoje grindžiamame portale, nurodytame Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [xxxxx] 10 straipsnio 3 dalyje.

Bendrame skaitmeniniame portale skelbiami metiniai statistiniai duomenys apie leidimų išdavimo procedūrų trukmę, aiškiai nurodant įvairius leidimų išdavimo procedūros etapus ir jų trukmę. Šie duomenys skelbiami viešai.

Kad 3 dalyje nurodytas bendras kontaktinis punktas (-ai) galėtų vykdyti savo pareigas, jam (jiems) suteikiama prieiga prie visų portale saugomų atitinkamų duomenų ir informacijos.“;

(5) 16b straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 2 dalyje išbraukiamas šis sakinys:

„Jei įgyvendinant atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektą buvo imtasi tinkamų poveikio mažinimo priemonių, pagal Direktyvos 92/43/EEB 12 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 2009/147/EB 5 straipsnį saugomų rūšių žudymas ar trikdymas neturi būti laikomas tyčiniu.“;

(b) pridedama 3 dalis:

„3. Per 1 dalyje ir 2 dalies antroje pastraipoje nurodytą leidimų išdavimo procedūrą valstybės narės užtikrina, kad atitinkamoms kompetentingoms institucijoms ar subjektams nepateikus atsakymo per nustatytą terminą, konkretūs veiksmai būtų laikomi patvirtintais, išskyrus aplinkosaugos sprendimus ir leidimus dėl prijungimo prie tinklo arba atvejus, kai atitinkamos valstybės narės nacionalinėje teisinėje sistemoje nėra tyliojo administracinio pritarimo principo. Visi sprendimai, įskaitant tyliuoju administraciniu pritarimu priimtus galutinius sprendimus, skelbiami viešai.“;

(6) 16c straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalis išbraukiama;

(b) įterpiama ši 2b dalis:

„2b. Valstybės narės užtikrina, kad žemės, kurioje yra atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginys, statuso pakeitimas netrukdytų modernizuoti to įrenginio.“;

(c) pridedama 4 dalis:

„4. Jei modernizuojant vėjo energijos įrenginius suminė įrenginio galia padidėja nenaudojant papildomos erdvės ir tokia modernizacija atitinka pirminiam vėjo energijos įrenginiui nustatytas taikytinas poveikio aplinkai mažinimo priemonės, projektui netaikomi jokie keliama reikalavimai dėl tikrinimo proceso pagal 16a straipsnio 4 dalį, dėl nustatymo, ar reikia atlikti projekto poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnio 2 dalį arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [xxxxx] 5 straipsnį arba ar reikia atlikti poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnio 1 dalį.“;

(7) 16d straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad 16 straipsnio 1 dalyje nurodyta leidimų išdavimo procedūra dėl saulės energijos įrangos ir kolokacinių energijos kaupimo įrenginių, kurių suminė įrengtoji galia didesnė kaip 100 kW, įrengimo esamose ar būsimose dirbtinėse konstrukcijose, išskyrus dirbtinių vandens telkinių paviršius, nebūtų ilgesnė kaip trys mėnesiai, jei pagrindinis tokių dirbtinių konstrukcijų tikslas nėra saulės energijos gamyba ar energijos kaupimas. Nukrypstant nuo Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnio 2 dalies ir II priedo 3 punkto a ir b papunkčių atskirai arba kartu su tos direktyvos 13 punkto a papunkčiu, įrengiant saulės energijos įrangą ir kolokacinių energijos kaupimo įrenginį, nurodytą šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, kai

taikytina, nekeliamas reikalavimas atlikti specialų poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvos 2011/92/ES 2 straipsnio 1 dalį.“;

(b) 2 dalis pakeičiama taip:

„Valstybės narės nereikalauja jokių administracinių leidimų, be kita ko, susijusių su aplinkosaugos aspektais, išskyrus prijungimo prie tinklo leidimus, saulės energijos įrangai ir kolokaciniam energijos kaupimo įrenginiui, kurių suminė įrengtoji galia yra 100 kW arba mažesnė, įrengti. Nedarant poveikio 1 daliai, valstybės narės apriboja šios dalies taikymą „Natura 2000“ teritorijose ir kitose teritorijose, kurioms taikomos nacionalinės apsaugos sistemos, taip pat kultūros ar istorijos paveldo saugomose teritorijose.“;

(c) pridedamos šios 3 ir 4 dalys:

„3. Valstybės narės, siekdamos apsaugoti kultūros ar istorijos paveldą arba vadovaudamosi nacionaliniais gynybos interesais ar saugos arba tinklo saugumo sumetimais, gali tam tikroms zonoms netaikyti 1 ir 2 dalių.

4. Valstybės narės pašalina su reglamentavimu susijusias ir nesusijusias kliūtis, darančias poveikį parengtų prijungti mažųjų saulės energijos įrenginių, kurių galia neviršija 800 W, diegimui pastatuose ir ant jų.“

(8) 16f straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) paskutiniai du sakiniai išbraukiami;

(b) pridedama ši pastraipa:

„Kol bus pasiektas poveikio klimatui neutralumas, valstybės narės užtikrina, kad leidimų išdavimo procedūroje atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginių ir įrenginių planavimas, statyba ir eksploatavimas bei jų prijungimas prie tinklo, pats susijęs tinklas, energijos kaupimo įrenginiai ir įkrovimo stotelės būtų laikomi atitinkančiais viršesnę viešąjį interesą ir tokiu atveju jiems būtų teikiama pirmenybė derinant kitus teisinius interesus, išskyrus nurodytuosius pirmoje pastraipoje. Valstybės narės gali šios prielaidos netaikyti kultūros paveldo apsaugos tikslais, remdamosi teisiniais kriterijais, kad būtų užtikrintas suderintas įgyvendinimas.“;

(9) įterpiami 16g–16k straipsniai:

„16g straipsnis

Alternatyvių ar tinkamų sprendimų nebuvimas ir kompensacinių priemonių įgyvendinimas Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalies tikslu

1. Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalies ir 16 straipsnio 1 dalies, Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 dalies d punkto ir Direktyvos 2009/147/EB 9 straipsnio 1 dalies tikslais vertinant, ar yra priimtinių alternatyvių sprendimų atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinės, jos prijungimo prie tinklo, paties susijusio tinklo ir energijos kaupimo įrenginių projektų, sąlyga, kad priimtinių alternatyvų nėra, laikoma įvykdyta, jei nėra jokių priimtinių alternatyvių sprendimų, kuriuos taikant būtų galima pasiekti tą patį tikslą kaip ir įgyvendinant nagrinėjamą projektą, kiek tai susiję su tokių pat atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumų plėtra naudojant tą pačią energetikos technologiją, užtrunkant tiek pat arba panašų laiką ir nepatiriant gerokai didesnių išlaidų.
2. Įgyvendindamos kompensacines priemones atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių projektams, tokių įrenginių prijungimui prie tinklo, pačiam susijusiam

tinklui ir energijos kaupimo įrenginiams Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalies tikslu, valstybės narės pagrįstais atvejais ir kai galima pagrįstai įrodyti, kad planas ar projektas nepadarys neatitaisomo poveikio ekologiniams procesams, būtiniems teritorijos struktūrai ir funkcijoms išlaikyti, ir nepakenks bendram tinklo „Natura 2000“ vientisumui prieš nustatant kompensacines priemones, gali leisti, įgyvendinant projektą, kartu įgyvendinti tokias kompensacines priemones. Valstybės narės leidžia ilgainiui pritaikyti tas kompensacines priemones laikantis atsargumo principo, priklausomai nuo to, ar tikėtina, kad trumpuoju, vidutinės trukmės ar ilguoju laikotarpiu bus padarytas didelis neigiamas poveikis.

16h straipsnis

Leidimų išdavimo autonominiams energijos, išskyrus vandenilį, kaupimo įrenginiams procedūra

1. Leidimų išdavimo autonominiam energijos, išskyrus vandenilį, kaupimo įrenginiui procedūra apima visus atitinkamus administracinius leidimus statyti, modernizuoti ir eksploatuoti atskirą energijos kaupimo įrenginį, įskaitant prijungimo prie tinklo leidimus ir, kai reikalaujama, poveikio aplinkai vertinimą ir leidimus. Leidimų išdavimo procedūra apima visus administracinius etapus nuo atitinkamos kompetentingos institucijos ar kompetentingų institucijų patvirtinimo, kad gauta paraiška dėl leidimo išdavimo yra išsami, iki jos (jų) pranešimo apie galutinį sprendimą dėl leidimų išdavimo procedūros rezultato. Per 30 dienų nuo paraiškos dėl leidimo išdavimo gavimo dienos kompetentinga institucija patvirtina, kad paraiška yra išsami, arba, jei pareiškėjas atsiuntė ne visą paraiškai išnagrinėti reikalingą informaciją, paprašo pareiškėjo nepagrįstai nedelsiant pateikti išsamią paraišką. Data, kurią kompetentinga institucija patvirtina, kad paraiška yra išsami, laikoma leidimo išdavimo procedūros pradžios data.
2. Valstybės narės nereikalauja jokių administracinių leidimų, be kita ko, aplinkosaugos leidimų, išskyrus prijungimo prie tinklo leidimus, autonominiam energijos, išskyrus vandenilį, kaupimo įrenginiui, kurio suminė įrengtoji galia yra 100 kW arba mažesnė, įrengti. Nukrypstant nuo Direktyvos 2011/92/ES 2 straipsnio 1 dalies, tokio energijos kaupimo įrenginio įrengimui netaikomas reikalavimas, taikytinas pagal tos direktyvos 2 straipsnio 1 dalį, atlikti specialų poveikio aplinkai vertinimą. Valstybės narės apriboja šios pastraipos taikymą „Natura 2000“ teritorijose ir kitose teritorijose, kurioms taikomos nacionalinės apsaugos sistemos, taip pat kultūros ar istorijos paveldo saugomose teritorijose.
3. Valstybės narės užtikrina, kad leidimų išdavimo procedūros, įskaitant prijungimo prie tinklo leidimus ir, kai reikalaujama, poveikio aplinkai vertinimą, autonominiam energijos, išskyrus vandenilio, kaupimo įrenginiui, kurio suminė įrengtoji galia yra didesnė nei 100 kW, būtų ne ilgesnės kaip šeši mėnesiai. Tačiau hidroakumuliacinių įrenginių atveju leidimų išdavimo procedūra negali būti ilgesnė kaip dveji metai.

16i straipsnis

Leidimų išdavimo įkrovimo stotelėms procedūra

1. Leidimų išdavimo įkrovimo stotelėms procedūra apima visus atitinkamus administracinius leidimus statyti, modernizuoti ir eksploatuoti įkrovimo stoteles,

įskaitant prijungimo prie tinklo leidimus ir, kai reikalaujama, poveikio aplinkai vertinimą ir leidimus. Leidimų išdavimo procedūra apima visus administracinius etapus nuo atitinkamos kompetentingos institucijos ar kompetentingų institucijų patvirtinimo, kad gauta paraiška dėl leidimo išdavimo yra išsami, iki jos (jų) pranešimo apie galutinį sprendimą dėl leidimų išdavimo procedūros rezultato. Per 30 dienų nuo paraiškos dėl leidimo išdavimo gavimo dienos kompetentinga institucija patvirtina, kad paraiška yra išsami, arba, jei pareiškėjas atsiuntė ne visą paraiškai išnagrinėti reikalingą informaciją, paprašo pareiškėjo nepagrįstai nedelsiant pateikti išsamią paraišką. Data, kurią kompetentinga institucija patvirtina, kad paraiška yra išsami, laikoma leidimo išdavimo procedūros pradžios data.

2. Valstybės narės nereikalauja jokių administracinių leidimų, be kita ko, susijusių su aplinkosaugos aspektais, išskyrus prijungimo prie tinklo leidimus, įkrovimo stotelėms, kurių suminė įrengtoji galia yra 100 kW arba mažesnė, įrengti. Nukrypstant nuo Direktyvos 2011/92/ES 2 straipsnio 1 dalies, tokių stotelių įrengimui netaikomas reikalavimas, keliamas pagal tos direktyvos 2 straipsnio 1 dalį, atlikti specialų poveikio aplinkai vertinimą. Valstybės narės apriboja šios pastraipos taikymą „Natura 2000“ teritorijose ir kitose teritorijose, kurioms taikomos nacionalinės apsaugos sistemos, taip pat kultūros ar istorijos paveldo saugomose teritorijose.
3. Valstybės narės užtikrina, kad leidimų išdavimo procedūros, įskaitant prijungimo prie tinklo leidimus ir, kai reikalaujama, poveikio aplinkai vertinimą, įkrovimo stotelėms, kurių suminė įrengtoji galia yra didesnė nei 100 kW, būtų ne ilgesnės kaip šeši mėnesiai.

16j straipsnis

Leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinių hibridizacijai procedūra

1. Kai atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos elektrinės hibridizacijai taikomas tikrinimo procesas pagal 16a straipsnio 4 dalį, reikalavimas nustatyti, ar reikia atlikti projekto poveikio aplinkai vertinimą arba poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnį, toks tikrinimo procesas, nustatymas ar poveikio aplinkai vertinimas turi apsiriboti galimu papildymo poveikiu, palyginti su pradinio projektu.
2. Jei keičiamas žemės, kurioje įrengiami atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektai, naudojimo statusas, valstybės narės užtikrina, kad tie atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektai vis dar galėtų būti eksploatuojami ir hibridizuojami.“;

- (10) 17 straipsnis pakeičiamas taip:

„17 straipsnis

Prijungimo prie tinklo leidimų išdavimo procedūros

1. Valstybės narės užtikrina, kad prijungimo prie tinklo leidimo išdavimo procedūros nebūtų ilgesnės kaip:
  - (a) vienas mėnuo – 16d straipsnio 2 dalyje nurodytai saulės energijos įrangai ir kolokaciniam energijos kaupimo įrenginiui, 16h straipsnio 2 dalyje nurodytam autonominiam energijos kaupimo įrenginiui ir 16i straipsnio 2 dalyje nurodytoms įkrovimo stotelėms;
  - (b) trys mėnesiai – 16d straipsnio 1 dalyje nurodytai saulės energijos įrangai ir kolokaciniam energijos kaupimo įrenginiui įrengti ir 16c ir 16j straipsniuose nurodytai esamų atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių modernizacijai arba hibridizacijai, išskyrus atvejus, kai kyla pagrįstų saugos problemų arba esama sistemos komponentų techninio nesuderinamumo, arba jei dėl pajėgumo padidėjimo masto reikia daugiau laiko vertinimui atlikti.
2. Iki 16a straipsnio 1 dalyje, 16b straipsnio 1 dalyje ir šio straipsnio 1 dalyje nustatytų terminų sistemos operatorius pasirenka vieną iš šių veiksmų:
  - (a) kai yra pakankamas pajėgumas ir prašomas prijungimas nedaro poveikio tinklo stabilumui, patikimumui ir saugai, priima prijungimą prie tinklo prašymą ir suteikia prijungimą,
  - (b) jei tinklo pajėgumas nepakankamas, pasiūlo, kai techniškai įmanoma, lankstaus prijungimo susitarimą pagal Direktyvos (ES) 2019/944 6a straipsnį.
3. Jei projekto plėtotojas atmeta 2 dalies b punkte nurodytą susitarimo pasiūlymą, sistemos operatorius pagrįstais motyvais, susijusiais su saugos problemomis arba sistemos komponentų techniniu nesuderinamumu, pasiūlo alternatyvų prijungimo prie tinklo tašką, alternatyvią preliminarią prijungimo prie tinklo datą arba, jei tai neįmanoma, atmeta prijungimo prašymą.
4. Jei skirstymo sistemos operatorius nepateikia atsakymo iki 1 dalies a punkte nustatyto termino, leidimas dėl prijungimo laikomas išduotu, jei saulės energijos įrangos, energijos kaupimo įrenginių arba įkrovimo stotelių pajėgumas neviršija esamo prijungimo prie skirstomojo tinklo pajėgumo.“;

2 straipsnis

Direktyvos (ES) 2019/944 daliniai pakeitimai

Direktyva (ES) 2019/944 iš dalies keičiama taip:

- (1) 8 straipsnis pakeičiamas taip:

„8 straipsnis

Leidimų išdavimo tvarka

1. Jei elektros energijos perdavimo ar skirstymo sistemos infrastruktūros ar susijusios įrangos statybai ar eksploatavimui arba naujų gamybos pajėgumų statybai reikia leidimo, pavyzdžiui, licencijos, leidimo, koncesijos, sutikimo arba patvirtinimo, valstybė narė ar bet kuri jos paskirta kompetentinga institucija tokį leidimą suteikia pagal 2–14 dalis. Be to, valstybės narės ar bet kuri jų paskirta kompetentinga

institucija gali tuo pačiu pagrindu išduoti leidimą elektros energijai tiekti ir leidimą didmenininkams.

2. Leidimų sistemą įgyvendinančios valstybės narės:

- (a) nustato objektyvius ir nediskriminacinius kriterijus ir skaidrią tvarką, kuriuos turi atitikti bet kuri įmonė, siekianti gauti leidimą statyti ir (arba) eksploatuoti naujus gamybos pajėgumus, taip pat perdavimo ar skirstymo sistemos infrastruktūrą;
- (b) viešai skelbia leidimų išdavimo kriterijus ir procedūras;
- (c) užtikrina, kad vykdant leidimų išdavimo procedūras, susijusias su tokiais gamybos pajėgumais, infrastruktūra ar su jais susijusia įranga, kai tikslinga, būtų atsižvelgiama į projekto svarbą elektros energijos ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos vidaus rinkoms;
- (d) užtikrina, kad leidimų išdavimo procedūrose būtų atsižvelgiama į būtinybę atlikti vertinimą pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB¹⁹ ir direktyvas 2000/60/EB²⁰, 2001/42/EB²¹, 2009/147/EB²² ir 2011/92/ES²³ arba į tokios būtinybės nebuvimą;
- (e) užtikrina, kad būtų nustatyta konkreti, supaprastinta ir racionalizuota leidimų dėl nedidelio masto decentralizuotos ir (arba) paskirstytos gamybos ir skirstymo sistemos infrastruktūros išdavimo tvarka, pagal kurią būtų atsižvelgiama į jos ribotą dydį ir galimą poveikį;
- (f) užtikrina, kad reguliavimo institucijos arba kitos kompetentingos nacionalinės institucijos, įskaitant planavimo institucijas, kurios gali rekomenduoti padaryti pakeitimus, parengtų ir peržiūrėtų tų konkrečių leidimų išdavimo procedūrų gaires;
- (g) užtikrina, kad visi sprendimai būtų skelbiami viešai;
- (h) užtikrina, kad pareiškėjams būtų pranešama apie atsisakymo išduoti leidimą priežastis, kad šios priežastys būtų objektyvios, nediskriminacinės, gerai pagrįstos ir tinkamai pateisinamos ir kad pareiškėjai galėtų pasinaudoti apskundimo procedūromis;
- (i) užtikrina, kad kompetentingos nacionalinės institucijos turėtų pakankamai techninių, finansinių ir žmogiškųjų išteklių, kad galėtų priimti sprendimą dėl leidimo iki nustatytų terminų.

¹⁹ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos ([OL L 206, 1992 7 22, p. 7](http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>)

²⁰ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus, ([OL L 327, 2000 12 22, p. 1](http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>)

²¹ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

²² 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos, ([OL L 20, 2010 1 26, p. 7](http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

²³ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo, ([OL L 26, 2012 1 28, p. 1](http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

3. Jei valstybės narės įgyvendina elektros energijos perdavimo ar skirstymo sistemos infrastruktūros leidimų išdavimo sistemą, jos taip pat:
  - (a) užtikrina perdavimo ir skirstymo sistemos infrastruktūros leidimų išdavimo sistemos suderinamumą su skirstomojo tinklo plėtros planu ir dešimties metų perdavimo tinklo plėtros planu, priimtais pagal 32 ir 51 straipsnius;
  - (b) užtikrina, kad leidimų išdavimo procedūros, įskaitant visas atitinkamas kompetentingų institucijų procedūras, netruktų ilgiau kaip dvejus metus, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus dėl ypatingų aplinkybių, kai jų trukmė gali būti pratęsta ne daugiau kaip vienais metais;
  - (c) užtikrina, kad kompetentingoms nacionalinėms institucijoms ar subjektams nepateikus atsakymo iki b punkte nustatyto termino būtų laikoma, kad konkretūs veiksmai yra patvirtinti, išskyrus aplinkosaugos sprendimus ir atvejus, kai atitinkamos valstybės narės nacionalinėje teisės sistemoje nėra tyliojo administracinio pritarimo principo;
  - (d) užtikrina, kad skelbiant galutinius sprendimus būtų įtrauktas sprendimas, priimtas taikant tyliojo administracinio pritarimo principą atitinkamoms kompetentingoms institucijoms ar subjektams nepateikus atsakymo;
  - (e) užtikrina, kad perdavimo ar skirstymo sistemos infrastruktūros leidimas būtų laikomas esminiu siekiant integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, taip pat pasiekti klimato politikos ir energetikos tikslus ir poveikio klimatui neutralumo tikslą.
4. Valstybės narės įsteigia arba paskiria vieną ar daugiau perdavimo ar skirstymo sistemos operatorių kontaktinių punktų. Tie kontaktiniai punktai, pareiškėjui paprašius, nemokamai konsultuoja pareiškėją ir sudaro palankesnes sąlygas visai leidimų vykdyti 1 dalyje nurodytą veiklą išdavimo procedūrai iki tol, kol atsakingos institucijos priima galutinį sprendimą. Per visą procesą iš pareiškėjo neturi būti reikalaujama kreiptis į daugiau kaip vieną kontaktinį punktą.

Kontaktiniai punktai gali būti tie patys, kaip Reglamento (ES) 2022/869 8 straipsnyje nurodytos nacionalinės kompetentingos institucijos arba Direktyvos (ES) 2018/2001 16 straipsnyje nurodyti kontaktiniai punktai.
5. Kai valstybės narės įgyvendina leidimų išdavimo elektros energijos perdavimo ar skirstymo sistemos infrastruktūrai sistemą, valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai paraiškose trūksta procedūrai reikalingų tyrimų, ataskaitų ir dokumentų, kompetentingos nacionalinės institucijos, bendradarbiaudamos su kitomis atitinkamomis institucijomis, per tris mėnesius nuo paraiškos pateikimo paprašytų plėtotojo pateikti reikiamą medžiagą, nurodydamos jos apimtį ir išsamumo lygį. Per tą patį trijų mėnesių laikotarpį nacionalinė kompetentinga institucija informuoja plėtotoją, ar projektui netaikomos 10 dalyje nurodytos prielaidos. Pasibaigus tam laikotarpiui nei kompetentinga institucija, nei bet kuri kita atitinkama institucija neprašo papildomos informacijos, tyrimų, ataskaitų ar vertinimų, išskyrus atvejus, kai projektas arba jį supanti aplinka iš esmės pasikeitė ir dėl to pradiniai kriterijai, kuriais buvo grindžiami sprendimai, tapo nebetinkami. Įvykus tokiam esminiam pokyčiui, nacionalinė kompetentinga institucija projekto rengėjui pateikia tinkamai pagrįstą prašymo pateikti papildomos informacijos pagrindimą.
6. Šio straipsnio 3 dalyje nustatytas terminas taikomas nedarant poveikio pareigoms pagal taikytinus Sąjungos aplinkos apsaugos ir energetikos teisės aktus, įskaitant Direktyvą (ES) 2018/2001, apeliavimui teismine tvarka, teisių gynimo priemonėms ir

kitoms teismo procedūroms, taip pat alternatyviems ginčų sprendimo mechanizmams, įskaitant skundų nagrinėjimo procedūras, neteisminiams apeliaciniams skundams ir teisių gynimo priemonėms, ir gali būti pratęsimi tiek, kiek trunka tokios procedūros.

7. Šis straipsnis taikomas nedarant poveikio Reglamento (ES) 2022/869 7–10 straipsniams ir Direktyvos (ES) 2018/2001 15 ir 15b–17 straipsniams.

8. Kol Sąjungos lygmeniu nebus pasiektas poveikio klimatui neutralumas, valstybės narės užtikrina, kad leidimų išdavimo procedūrų kontekste atliekant būtinus kiekvieno konkretaus atvejo vertinimus, konkrečiu atveju svarstant teisinius interesus Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalies ir 16 straipsnio 1 dalies c punkto, Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 dalies ir Direktyvos 2009/147/EB 9 straipsnio 1 dalies a punkto tikslais, būtų daroma prielaida, kad perdavimo ar skirstymo sistemos infrastruktūros planavimas, statyba ir eksploatavimas atitinka viršesnę viešąją interesą ir visuomenės sveikatos ir saugos tikslą. Valstybės narės tinkamai pagrįstomis ir konkrečiomis aplinkybėmis gali apriboti taikymą tam tikromis jų teritorijos dalimis, tam tikrų rūšių technologijomis arba tam tikromis techninėmis charakteristikomis pasižyminčiais projektais.

Valstybės narės užtikrina, kad tiems projektams taip pat būtų teikiama pirmenybė derinant kitus nei šioje dalyje nurodytus teisinius interesus, išskyrus kultūros paveldą, remiantis teisiniais kriterijais, kad būtų užtikrintas suderintas įgyvendinimas.

9. Kol Sąjungos lygmeniu nebus pasiektas poveikio klimatui neutralumas valstybės narės, nukrypdamos nuo Direktyvos 2011/92/ES 2 straipsnio 1 dalies ir 4 straipsnio 1 ir 2 dalių ir tos direktyvos I priedo 20 punkto ir II priedo 3 punkto b papunkčio, taip pat nukrypdamos nuo Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalies, užtikrina, kad kompetentinga institucija galėtų pagrįstomis aplinkybėmis, įskaitant poreikį paspartinti elektros energijos sistemos infrastruktūros diegimą, kad būtų pasiekti poveikio klimatui neutralumo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslai, esamos perdavimo ir skirstymo sistemos infrastruktūros atnaujinimui, modernizavimui arba pertvarkymui, jei dėl to nereikės naudoti papildomos erdvės ir bus laikomasi taikytinų pradiniam įrenginiui nustatytų poveikio aplinkai švelninimo priemonių, netaikyti:

- (a) poveikio aplinkai vertinimo pagal Direktyvos 2011/92/ES 2 straipsnio 1 dalį;
- (b) jų poveikio „Natura 2000“ teritorijoms vertinimo pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį;
- (c) jų poveikio rūšių apsaugai vertinimo pagal Direktyvos 92/43/EEB 12 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 2009/147/EB 5 straipsnį;
- (d) tikrinimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [xxxxx] 5 straipsnį.

Tos išimtys netaikomos esamos perdavimo ir skirstymo sistemos infrastruktūros atnaujinimui, modernizavimui ar pertvarkymui ir naujos skirstymo sistemos infrastruktūros ar susijusios įrangos, kuri gali padaryti reikšmingą poveikį aplinkai kitoje valstybėje narėje, statybai pagal Direktyvos 2011/92/ES 7 straipsnį.

Valstybės narės apriboja šios dalies taikymą „Natura 2000“ teritorijose ir kitose teritorijose, kurioms taikomos nacionalinės apsaugos sistemos, taip pat kultūros ar istorijos paveldo saugomose teritorijose.

10. Pagrįstomis aplinkybėmis valstybės narės taip pat gali taikyti 9 dalyje nurodytas išimtis naujos skirstymo infrastruktūros ar susijusios įrangos statybai, jei atitinkamas projektas buvo patikrintas pagal Direktyvos 2011/92/EB 4 straipsnio 2 dalį ir kompetentinga nacionalinė institucija nustatė, kad projektas greičiausiai neturės reikšmingo poveikio aplinkai, visų pirma atsižvelgiant į teritorijos, kurioje įgyvendinamas projektas, pavyzdžiui, miesto ir tankiai užstatytą teritorijų, ypatumus.

Tos išimties netaikomos naujos skirstymo infrastruktūros ar susijusios įrangos, kuri gali padaryti reikšmingą poveikį aplinkai kitoje valstybėje narėje, statybai pagal Direktyvos 2011/92/ES 7 straipsnį.

Jei atlikus pirmoje pastraipoje nurodytą tikrinimą nustatomas tikėtinas reikšmingas poveikis aplinkai, kompetentinga institucija per 45 dienas nuo paraiškos pateikimo informuoja projekto plėtotąją, kad reikia atlikti 9 dalies a, b ir c punktuose nurodytą vertinimą.

Valstybės narės apriboja šios dalies taikymą „Natura 2000“ teritorijose ir kitose teritorijose, kurioms taikomos nacionalinės apsaugos sistemos, taip pat kultūros ar istorijos paveldo saugomose teritorijose.

11. Daroma prielaida, kad planuojant, statant ir eksploatuojant perdavimo ir skirstymo sistemos infrastruktūrą prisidedama prie išmetamų azoto junginių kiekio ilgalaikio mažinimo, ir nereikalaujama atlikti išmetamų azoto junginių kiekio vertinimo atliekant vertinimą, kuris gali būti atliekamas pagal Tarybos direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnį.

12. Atliekant esamos perdavimo ar skirstymo sistemos infrastruktūros išplėtimo, atnaujinimo, modernizavimo arba pertvarkymo projekto poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2011/92/ES ir, kai taikytina, tinkamą vertinimą pagal Direktyvą 92/43/EEB vertinamas tik galimas pakeitimų arba išplėtimų, palyginti su pirmine perdavimo ar skirstymo sistemos infrastruktūra, poveikis.

13. Kad galėtų tvarkyti leidimus, kaip tai suprantama pagal 1 dalį, valstybės narės užtikrina, kad būtų sukurtos skaitmeninės platformos paraiškoms, susijusiam procesui ir vykdomiems sprendimams valdyti.

Tose platformose užtikrinama prieiga prie atitinkamų aplinkos ir geologinių duomenų ir sprendimų, saugomų centriniam internetiniame portale, nurodytame Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [xxxxx] 10 straipsnio 3 dalyje.“;

- (2) įterpiamas 8a straipsnis:

„8a straipsnis

Alternatyvių ar tinkamų sprendimų nebuvimas ir kompensacinių priemonių įgyvendinimas Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalies tikslu

14. Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalies ir 16 straipsnio 1 dalies, Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 dalies d punkto ir Direktyvos 2009/147/EB 9 straipsnio 1 dalies tikslais vertinant, ar yra priimtinių alternatyvių sprendimų perdavimo ar skirstymo sistemų infrastruktūros projektams ir susijusiai įrangai, sąlyga, kad tinkamų alternatyvų nėra, gali būti laikoma įvykdyta, jei nėra jokių priimtinių alternatyvių sprendimų, kuriuos taikant būtų galima pasiekti tą patį tikslą kaip ir nagrinėjamo projekto atveju, kiek tai susiję su tokių pat pajėgumų plėtra naudojant tą pačią energetikos technologiją, užtrunkant tiek pat arba panašų laiką ir nepatiriant gerokai didesnių išlaidų.

15. Įgyvendindamos kompensacines priemones perdavimo ar skirstymo sistemos infrastruktūros projektams ir susijusiai įrangai Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalies tikslu, valstybės narės pagrįstais atvejais ir kai galima pagrįstai įrodyti, kad planas ar projektas nepadarys neatitaisomo poveikio ekologiniams procesams, būtiniams teritorijos struktūrai ir funkcijoms išlaikyti, ir nepakenks bendram tinklo „Natura 2000“ vientisumui, prieš pradėdant taikyti kompensacines priemones, gali leisti, įgyvendinant projektą, kartu įgyvendinti tokias kompensacines priemones. Valstybės narės gali leisti ilgainiui pritaikyti tas kompensacines priemones laikantis atsargumo principo, priklausomai nuo to, ar tikėtina, kad trumpuoju, vidutinės trukmės ar ilguoju laikotarpiu bus padarytas didelis neigiamas poveikis.“;
- (3) įterpiamas 40a straipsnis:

„40a straipsnis

Tinklo plėtra ir įgaliojimai priimti sprendimus dėl investavimo

1. Bent kas dvejus metus visi perdavimo sistemos operatoriai, pagal 2 dalies c punktą pasikonsultavę su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, reguliavimo institucijai pateikia dešimties metų tinklo plėtros planą, grindžiamą esama ir numatoma pasiūla ir paklausa. Tame tinklo plėtros plane nurodomos veiksmingos priemonės, skirtos sistemos pajėgumų pakankamumui ir tiekimo saugumui užtikrinti. Perdavimo sistemos operatorius dešimties metų tinklo plėtros planą paskelbia savo interneto svetainėje.
- Valstybės narės stengiasi užtikrinti suderintus atitinkamų dešimties metų gamtinių dujų, vandenilio ir elektros energijos tinklo plėtros planų rengimo veiksmus.
2. Dešimties metų tinklo plėtros plane visų pirma:
- (a) rinkos dalyviams nurodoma pagrindinė perdavimo infrastruktūra, kurią reikia sukurti arba modernizuoti per ateinančius dešimt metų ir per ateinančius penkiolika metų, atsižvelgiant į išankstinės perspektyvos investicijų potencialą siekiant patenkinti būsimus sistemos poreikius;
  - (b) pirmenybė teikiama neiškastinių lankstumo išteklių naudojimui pagal Reglamentą (ES) 2019/943, nelaidiniams sprendimams pagal Reglamentą (ES) [TEN-E reglamentas, pasiūlytas COM(2025)xxxx] ir kitoms sistemos plėtros alternatyvoms;
  - (c) vadovaujamosi kas dvejus metus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2024/1788²⁴ 55 straipsnį rengiamu bendru scenarijumi, kuris turi derėti su pagrindiniu scenarijumi ir jautrumo aspektais, nustatytais pagal Reglamento (ES) [TEN-E reglamentas, pasiūlytas COM(2025)xxxx] 11 straipsnį;
  - (d) užtikrinamas nuoseklumas su integruotu nacionaliniu energetikos ir klimato srities veiksmų planu bei jo atnaujinimais, atsižvelgiama į dabartinę būklę, nurodytą integruotose nacionalinėse energetikos ir klimato srities planuose, pateiktuose pagal Reglamentą (ES) 2018/1999, užtikrinamas nuoseklumas su

²⁴ 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1788 dėl dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių, gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2023/1791 ir panaikinama Direktyva 2009/73/EB, ([OL L. 2024/1788, 2024 7 15](https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>)

Direktyva (ES) 2018/2001 nustatytais tikslais, užtikrinamas principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ taikymas pagal Direktyvos (ES) 2023/1791 27 straipsnį ir remiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1119²⁵ 2 straipsnio 1 dalyje ir 4 straipsnio 1 dalyje nustatytas poveikio klimatui neutralumo tikslas;

- (e) nurodomos visos investicijos, dėl kurių jau priimtas sprendimas, ir nustatomos naujos investicijos, kurias reikės padaryti per kitus trejus metus;
  - (f) nustatomas visų investicinių projektų terminas.
3. Prie naujų infrastruktūros projektų pridamas paaiškinimas, kaip atsižvelgta į nelaidinius sprendimus, neiškastinių išteklių lankstumo išteklius ar kitas sistemos plėtros alternatyvas.
  4. Rengdamas dešimties metų tinklo plėtros planą perdavimo sistemos operatorius visapusiškai atsižvelgia į reguliavimo apkrova naudojimo, energijos kaupimo įrenginių ir kitų išteklių potencialą, kaip sistemos plėtros alternatyvas, taip pat į tikėtiną suvartojimą, prekybą su kitomis valstybėmis bei visos Sąjungos ir regioniniams tinklams skirtus investicijų planus.
  5. Reguliavimo institucija dėl dešimties metų tinklo plėtros plano viešai ir skaidriai konsultuojasi su visais faktiniais ar potencialiais sistemos naudotojais. Asmenų ar įmonių, teigiančių, jog yra potencialūs sistemos naudotojai, gali būti paprašyta pagrįsti tokius teiginius. Reguliavimo institucija paskelbia konsultavimosi proceso rezultatus, visų pirma galimą investavimo poreikį.
  6. Reguliavimo institucija patvirtina dešimties metų tinklo plėtros planą arba paprašo iš dalies jį pakeisti ir išnagrinėja, ar dešimties metų tinklo plėtros plane atsižvelgta į visus investavimo poreikius, kurie buvo nustatyti konsultavimosi procese, ir ar jis suderinamas su neprivalomu visos Sąjungos dešimties metų tinklo plėtros planu (toliau – visos Sąjungos tinklo plėtros planas), nurodytu Reglamento (ES) 2019/943 30 straipsnio 1 dalies b punkte. Jei iškyla abejonių dėl suderinamumo su visos Sąjungos tinklo plėtros planu, reguliavimo institucija konsultuojasi su ACER. Reguliavimo institucija perdavimo sistemos operatoriaus gali paprašyti iš dalies pakeisti savo dešimties metų tinklo plėtros planą.

Kompetentingos nacionalinės institucijos išnagrinėja, ar dešimties metų tinklo plėtros planas suderinamas su nacionaliniu energetikos ir klimato srities veiksmų planu, pateiktu pagal Reglamentą (ES) 2018/1999.

7. Reguliavimo institucija vykdo dešimties metų tinklo plėtros plano įgyvendinimo stebėseną ir atlieka jo vertinimą.
8. Tuo atveju, kai nepriklausomas sistemos operatorius arba nepriklausomas perdavimo sistemos operatorius dėl kitų nei nuo jo priklausančių svarbių priežasčių nepadaro investicijos, kuri pagal dešimties metų tinklo plėtros planą turėjo būti padaryta per kitus trejus metus, valstybės narės užtikrina, kad reguliavimo institucija privalėtų imtis bent vienos iš toliau nurodytų priemonių tam, kad atitinkama investicija būtų

---

²⁵ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas), (OL L 243, 2021 7 9, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>)

padaryta, jei tokia investicija vis dar svarbi atsižvelgiant į naujausią dešimties metų tinklo plėtros planą:

- (a) reikalauti, kad perdavimo sistemos operatorius atliktų atitinkamas investicijas;
- (b) dėl atitinkamos investicijos organizuoti konkurso procedūrą, kurioje galėtų dalyvauti bet kurie investuotojai, arba
- (c) įpareigoti perdavimo sistemos operatorių sutikti padidinti kapitalą, siekiant finansuoti reikiamas investicijas ir sudaryti sąlygas nepriklausomiems investuotojams dalyvauti kapitale.

9. Kai reguliavimo institucija pasinaudoja 8 dalies b punkte nurodytais įgaliojimais, ji perdavimo sistemos operatorių gali įpareigoti sutikti su vienu ar daugiau iš šių reikalavimų:

- (a) kad bet kuri trečioji šalis teiktų finansavimą;
- (b) kad bet kuri trečioji šalis vykdytų statybą;
- (c) kad pats sukurtų atitinkamą naują turtą;
- (d) kad pats eksploatuotų atitinkamą naują turtą.

Perdavimo sistemos operatorius suteikia investuotojams visą investavimui reikalingą informaciją, prijungia naują turtą prie perdavimo tinklo ir apskritai deda visas pastangas sudaryti palankesnes sąlygas investicinio projekto įgyvendinimui.

Atitinkamas finansavimo priemonės patvirtina reguliavimo institucija.

10. Kai reguliavimo institucija pasinaudoja 8 dalyje nurodytais įgaliojimais, atitinkamose tarifų taisyklėse atsižvelgiama į atitinkamų investicijų sąnaudas.

(4) 51 straipsnis išbraukiamas.

(5) 59 straipsnio 1 dalyje įterpiamas šis punktas:

„bb) patvirtinti 40a straipsnyje nurodytus dešimties metų tinklo plėtros planus ir prašyti juos iš dalies pakeisti.“;

3 straipsnis

Direktyvos (ES) 2024/1788 daliniai pakeitimai

Direktyva (ES) 2024/1788 iš dalies keičiama taip:

(1) 8 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kai gamtinių dujų įrenginiams, vandenilio gamybos įrenginiams ir vandenilio sistemos infrastruktūrai įrengti ar eksploatuoti reikia leidimo, pavyzdžiui, licencijos, leidimo, koncesijos, sutikimo ar patvirtinimo, valstybės narės ar bet kuri jų paskirta kompetentinga institucija, laikydamosi 2–11 dalių ir 16 dalies, išduoda leidimus tokiems įrenginiams, infrastruktūrai, vamzdynams ar su jais susijusiai įrangai statyti arba eksploatuoti savo teritorijoje. Be to, valstybės narės ar bet kuri jų paskirta

kompetentinga institucija gali tuo pačiu pagrindu išduoti leidimą gamtinėms dujoms ir vandeniliui tiekti ir leidimą didmenininkams.“;

(b) įterpiamos 5a–5d dalys:

„5a. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai paraiškose trūksta procedūrai reikalingų tyrimų, ataskaitų ar dokumentų, kompetentingos nacionalinės institucijos, bendradarbiaudamos su kitomis atitinkamomis institucijomis, per tris mėnesius nuo paraiškos pateikimo paprašytų plėtotojo pateikti reikiamą medžiagą, nurodydamos jos apimtį ir išsamumo lygį.

Pasibaigus tam laikotarpiui nei kompetentinga institucija, nei bet kuri kita atitinkama institucija neprašo papildomos informacijos, tyrimų, ataskaitų ar vertinimų, išskyrus atvejus, kai projektas arba jį supanti aplinka iš esmės pasikeitė ir dėl to pradiniai kriterijai, kuriais buvo grindžiami sprendimai, tapo nebetinkami. Tokiais atvejais nacionalinė kompetentinga institucija projekto rengėjui pateikia tinkamai pagrįstą prašymo pateikti papildomos informacijos pagrindimą.

5b. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos nacionalinės institucijos turėtų pakankamai techninių, finansinių ir žmogiškųjų išteklių, kad galėtų priimti sprendimą dėl leidimo iki 5 dalyje nustatyto termino.

5c. Per 1 dalyje nurodytą leidimų išdavimo procedūrą, susijusią su vandenilio gamybos įrenginiais ir vandenilio sistemos infrastruktūra, valstybės narės užtikrina, kad atitinkamoms kompetentingoms institucijoms nepateikus atsakymo iki 5 dalyje nustatyto termino, konkretūs veiksmai būtų laikomi patvirtintais, išskyrus aplinkosaugos sprendimus ir atvejus, kai atitinkamos valstybės narės nacionalinėje teisinėje sistemoje nėra tyliojo administracinio pritarimo principo.

5d. Visi sprendimai skelbiami viešai, įskaitant galutinius sprendimus, priimamus taikant tyliojo administracinio pritarimo principą, atitinkamoms kompetentingoms institucijoms nepateikus atsakymo.“;

(c) 8 dalis papildoma šia pastraipa:

„Kontaktiniai punktai gali būti tie patys, kaip Reglamento (ES) 2022/869 8 straipsnyje nurodytos nacionalinės kompetentingos institucijos arba pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 16 straipsnį apibrėžti kontaktiniai punktai.“;

(d) pridedama 16 dalis:

„16. Kad galėtų tvarkyti leidimus, kaip tai suprantama pagal šio straipsnio 1 dalį, valstybės narės užtikrina, kad būtų sukurtos skaitmeninės platformos paraiškoms, susijusiam procesui ir vykdomiems sprendimams valdyti. Tose platformose užtikrinama prieiga prie atitinkamų aplinkos ir geologinių duomenų ir sprendimų, saugomų centriniam internetiniame portale, nurodytame 10 straipsnio 3 dalyje.“;

4 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo [įrašyti datą – dveji metai nuo jos priėmimo]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

5 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

6 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

**TEISĖS AKTO PASIŪLYMO FINANSINIO POVEIKIO IR SKAITMENINIŲ
ASPEKTŲ PAŽYMA**

1.	PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA	3
1.1.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas	3
1.2.	Atitinkama politikos sritis (-ys)	3
1.3.	Tikslas (-ai)	3
1.3.1.	Bendrasis tikslas (-ai)	3
1.3.2.	Konkretus tikslas (-ai)	3
1.3.3.	Numatomas rezultatas (-ai) ir poveikis	3
1.3.4.	Veiklos rezultatų rodikliai	3
1.4.	Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:	4
1.5.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas	4
1.5.1.	Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį	4
1.5.2.	ES dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame skirsnyje „ES dalyvavimo pridėtinė vertė“ – ES veiksmams užtikrinama vertė, papildanti vertė, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.	4
1.5.3.	Panašios patirties išvados	4
1.5.4.	Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis	5
1.5.5.	Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą	5
1.6.	Pasiūlymo (iniciatyvos) ir jo (jos) finansinio poveikio trukmė	6
1.7.	Planuojamas biudžeto vykdymo metodas (-ai)	6
2.	VALDYMO PRIEMONĖS	8
2.1.	Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės	8
2.2.	Valdymo ir kontrolės sistema (-os)	8
2.2.1.	Biudžeto vykdymo metodo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas	8
2.2.2.	Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą vidaus kontrolės sistemą (-as)	8
2.2.3.	Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės išlaidų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)	8
2.3.	Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės	9
3.	NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS	10
3.1.	Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)	10
3.2.	Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams	12

3.2.1.	Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka	12
3.2.1.1.	Patvirtinto biudžeto asignavimai	12
3.2.1.2.	Išorės asignuotųjų pajamų asignavimai	17
3.2.2.	Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas	22
3.2.3.	Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka	24
3.2.3.1.	Patvirtinto biudžeto asignavimai	24
3.2.3.2.	Išorės asignuotųjų pajamų asignavimai	24
3.2.3.3.	Iš viso asignavimų	24
3.2.4.	Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai	25
3.2.4.1.	Finansuojami iš patvirtinto biudžeto	25
3.2.4.2.	Finansuojami išorės asignuotosiomis pajamomis	26
3.2.4.3.	Visi žmogiškųjų išteklių poreikiai	26
3.2.5.	Numatomo poveikio su skaitmeninėmis technologijomis susijusioms investicijoms apžvalga	28
3.2.6.	Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa	28
3.2.7.	Trečiųjų šalių įnašai	28
3.3.	Numatomas poveikis pajamoms	29
4.	SKAITMENINIAI ASPEKTAI	29
4.1.	Skaitmeninės svarbos reikalavimai	30
4.2.	Duomenys	30
4.3.	Skaitmeniniai sprendimai	31
4.4.	Sąveikumo vertinimas	31
4.5.	Skaitmeninio įgyvendinimo rėmimo priemonės	32

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Direktyva, kuria iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2018/2001, (ES) 2019/944, (ES) 2024/1788

1.2. Atitinkama politikos sritis (-ys)

Atsinaujinančiųjų išteklių energija, energetikos infrastruktūra, aplinkos apsauga

1.3. Tikslas (-ai)

1.3.1. Bendrasis tikslas (-ai)

Bendrasis tikslas – laiku ir veiksmingai plėtoti atsparią energetikos infrastruktūrą, atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir lankstumą, įskaitant energijos kaupimo įrenginius ir įkrovimo stoteles, visoje ES. Tai leis ES pasiekti savo energetikos ir klimato politikos tikslus, be kita ko, užtikrinti energijos įperkamumą užtikrinant didesnę sujungimo mastą, o tai lems kainų konvergenciją, mažesnes didmenines elektros energijos kainas ir mažesnę elektros energijos kainų nepastovumą, taip pat spartesnę gamybos ir paklausos sujungimą.

1.3.2. Konkretus tikslas (-ai)

1 konkretus tikslas

Sutrumpinti ir supaprastinti energetikos infrastruktūros, atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos kaupimo įrenginių projektų, taip pat įkrovimo stotelių leidimų išdavimo procedūras, kad būtų galima greičiau gauti būtinus leidimus, kad būtų įmanoma laikytis esamų terminų, ir supaprastinti leidimų išdavimo reikalavimus.

1.3.3. Numatomas rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

[...] Ekonominis poveikis

Sukūrus aiškią sistemą su konkrečiais trumpesniais terminais ir paprastesnėmis AEI projektų, tinklų, energijos kaupimo įrenginių ir įkrovimo stotelių plėtojimo procedūromis, pasiūlymu būtų sutrumpintas projektų vykdymo laikotarpis ir taip būtų gauta teigiamos ekonominės naudos. Tai patvirtina patirtis, įgyta įgyvendinant privalomas ir neprivalomas priemones, kuriomis siekiama paspartinti leidimų išdavimą, kaip nustatyta Ekstremaliojoje situacijoje taikomų priemonių sistemos reglamente. Vokietija plačiai naudojami šiame reglamente nustatytais priemonėmis, taigi leidimų išdavimas gerokai paspartėjo. Tikimasi, kad vėlavimų įgyvendinant projektus problemos sprendimas bus naudingas, nes apskritai sumažės didmeninės elektros energijos kainos ir padidės bendra gerovė.

Konkurencingumas

Apskritai, be tiesioginės ekonominės naudos, jei Europai pavyktų gerokai sutrumpinti planavimo ir leidimų išdavimo procedūras, jos konkurencinė padėtis tiesioginių konkurentų atžvilgiu taip pat galėtų pagerėti, pvz., ekonomiškai efektyviai elektrifikuojant pramonę. Tai susiję, pavyzdžiui, su duomenų centrų arba gigafabrikų, kurių prijungimas prie tinklo yra vienas iš svarbių aspektų, kuriais remiantis priimami sprendimai dėl jų vietos, prijungimu.

Skaitmeninimas

Pasiūlymu būtų reikalaujama, kad valstybės narės toliau skaitmenizuotų savo leidimų išdavimo procedūras integruodamos skaitmenines priemones, kurty, nuolat atnaujintų platformas su atitinkamais duomenimis ir tobulintų savo darbuotojų įgūdžius, kad jie galėtų tvarkyti naujus skaitmeninius elementus.

Administracinė našta

Pasiūlyme numatytas priemonės turi įgyvendinti nacionalinės ir vietos valdžios institucijos, visų pirma: aprūpinti leidimus išduodančias institucijas visais reikiama darbuotojais, įgūdžiais ir priemonėmis, kad jos galėtų nagrinėti didėjančių paraiškų dėl leidimo išdavimo skaičių, spėti jas nagrinėti per sutrumpintus leidimų išdavimo terminus ir atsižvelgiant į leidimų išdavimo tvarkos supaprastinimą tam tikriems projektams ir modernizavimui, sukurti skaitmenines platformas ir priemones, skirtas leidimų išdavimo procesui ir naudos pasidalijimo schemų, skirtų visuomenės dalyvavimui atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektuose, kūrimui, taip pat naujoms procedūroms, kaip bendriems kontaktiniams punktais, skirtiems elektros energijos perdavimo ir skirstymo infrastruktūrai apskritai ir energijos kaupimo įrenginiams bei įkrovimo stotelėms, kurioms netaikoma persvarstyta AEID. Tačiau dėl šio trumpalaikio išlaidų poveikio vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu būtų sutaupyta lėšų taikant racionalesnes, paprastesnes ir greitesnes procedūras.

Socialinis poveikis

Pasiūlymas susijęs su papildomomis priemonėmis, kuriomis stiprinamas ankstyvas ir veiksmingas visuomenės dalyvavimas ir skatinamas visuomenės pritarimas atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams. Priemonės aiškiai apima nuostatas, kuriomis siekiama didinti visuomenės dalyvavimą, taigi ir visuomenės pritarimą atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams. Persvarstydamą dabartines priemones dėl visuomenės pritarimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, Komisija galės įvertinti galimybę nustatyti priemones, kurios būtų tiesiogiai ar netiesiogiai naudingos vartotojams, pvz., naudoti pasidalijimo sistemas ir darbo vietų kūrimą.

Poveikis aplinkai

Siekiant padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos dalį, integruotą į energijos rūšių derinį, ir užkirsti kelią nuostoliams aplinkai dėl ribojimo, labai svarbu užtikrinti energetikos infrastruktūros, ypač elektros energijos tinklų, plėtrą. AEI integravimas leis apriboti iškastinio kuro naudojimą sumažinant išmetamą ŠESD kiekį ir taip pašalinant du pagrindinius biologinės įvairovės nykimo veiksnius: klimato kaitą ir oro taršą. Į pasiūlymą įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama greitesnio leidimų išdavimo, taigi ir greitesnio bei platesnio diegimo, o tai susiję su tuo, kad naudojama daugiau erdvės, taigi daromas poveikis aplinkai, tačiau jomis siekiama nesumažinti aplinkos apsaugos lygio.

Atitinkamas poveikis gamtinei ir žmogaus sukurtai aplinkai apima ne tik išmetamą ŠESD ir kitų dujų, kurios nėra CO₂, kiekį. Šis poveikis labai priklauso nuo naudojamos technologijos, įrenginių vietos ir aplinkinės faunos ir floros ekologinės būklės. Į šį poveikį siūlomų priemonių struktūroje vis dėlto atsižvelgiama nustatant apsaugos priemones.

1.3.4. Veiklos rezultatų rodikliai

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

Pasiūlymo sėkmę galima įvertinti pagal veiklos tikslą, susijusį su trumpesne ir paprastesne leidimų išdavimo energetikos infrastruktūrai, atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams, energijos kaupimo įrenginių projektams ir įkrovimo stotelėms tvarka, ir šiuos rodiklius:

- vidutine ir ilgiausia bendra leidimų išdavimo procedūrų trukme metais;
- metine bendro ir abipusio intereso projektų leidimų išdavimo procedūros norma ir vidutiniu vėlavimu (metais);
- leidimų išdavimo procedūrų skaitmenizavimo lygiu – valstybių narių, taikančių skaitmenines procedūras, leidimų išdavimo valdymo platformų ir centralizuotų atitinkamų duomenų archyvų procentine dalimi ir skaičiumi (atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams lengvai prieinamu formatu);
- prieštaravimo bendro intereso projektams lygis (vykstant viešoms konsultacijoms raštu pateiktų prieštaravimų skaičius, teisinėmis priemonėmis grindžiamų veiksmų skaičius);

1.4. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

- nauju veiksmu
- nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai⁵²
- esamo veiksmo galiojimo pratęsimu
- vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą (naują) veiksmą

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį*

Į pasiūlymą įtrauktos priemonės dėl leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, perdavimo ir skirstymo tinklams, energijos kaupimo įrenginių projektams ir įkrovimo stotelėms. Valstybės narės turės priimti naujas priemones arba iš dalies pakeisti savo teisės aktus, kad šios taisyklės būtų perkeltos į nacionalinę teisę.

1.5.2. *ES dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame skirsnyje „ES dalyvavimo pridėtinė vertė“ – ES veiksmams užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.*

Priežastys imtis ES lygmens veiksmų (*ex ante*)

ES energetikos tikslų įgyvendinimas nesiimant papildomų veiksmų dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimo ES lygmeniu nebūtų ekonomiškai efektyvus. Reikia laikytis ES požiūrio, kad valstybėms narėms būtų suteiktos tinkamos paskatos koordinuotai paspartinti energetikos pertvarką pereinant prie efektyviau energiją vartojančios energetikos sistemos, daugiausia grindžiamos atsinaujinančiais energijos išteklių. Į persvarstytą AEID jau įtrauktos nuostatos

⁵²

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

dėl leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijai, kolokaciniams energijos kaupimo įrenginiams ir susijusiems tinklams. Reikia imtis ES lygmens veiksmų, kad ta reglamentavimo sistema būtų toliau tobulinama, paspartinant leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijai, energijos kaupimo įrenginiams ir įkrovimo stotelėms procedūras ir užtikrinant suderinimą tarp valstybių narių bei gerą energetikos sąjungos veikimą. Atsižvelgiant į skirtingą valstybių narių energetikos politiką, labiau tikėtina, kad ES lygmens veiksmais, paremtais tvirta valdymo sistema, o ne vien nacionaliniais ar vietos lygmens veiksmais, bus pasiektas ES klimato tikslas ir užtikrintas reikiamas didesnis atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimas.

Numatoma sukurti ES pridėtinę vertę (*ex post*)

ES veiksmai atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje pagal persvarstyta AEID ir energetikos infrastruktūros srityje pagal Elektros energijos ir Dujų rinkos direktyvas suteikia pridėtinės vertės, nes jie yra veiksmingesni ir efektyvesni už atskirų valstybių narių veiksmus ir padeda išvengti fragmentiško požiūrio koordinuotai sprendžiant Europos energetikos sistemos pertvarkos klausimą. Jais užtikrinamas grynasis išmetamo ŠESD kiekio ir taršos mažinimas, apsaugoma biologinė įvairovė, pasinaudojama vidaus rinkos teikiama nauda, visapusiškai išnaudojami masto ekonomijos ir technologinio bendradarbiavimo Europoje privalumai ir investuotojams suteikiama tikrumo dėl ES masto reglamentavimo sistemos. Imantis veiksmų ES lygmeniu kartu su veiksmais valstybių narių lygmeniu, galima pašalinti kelias kliūtis viešosioms ir privačiosioms investicijoms, taip papildant ir stiprinant nacionalinius ir vietos veiksmus.

Pasiūlymo tikslo nebūtų galima pasiekti tokiu pačiu mastu nacionalinėmis priemonėmis ir kartu juo išsaugoma valstybių narių prerogatyva pasirinkti savo energijos rūšių derinį bei kompetencijos lygį ir išsamiai nustatyti savo leidimų išdavimo sistemas. Pasiūlyme laikomasi principo „iš viršaus į apačią“, tačiau taip pat išsaugoma ir sustiprinama kompetencija nacionaliniu lygmeniu, todėl laikoma, kad laikomasi subsidiarumo principo.

1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Prie poveikio vertinimo pridėtoje įgyvendinimo ataskaitoje analizuojama patirtis, įgyta įgyvendinant Sąjungos lygmeniu Tarybos reglamentu ir persvarstyta Atsinaujinančiųjų energijos išteklių direktyva nustatyta leidimų išdavimo sistemą. Įgyvendinimo ataskaitoje pateikiama įrodymų, kad reikia toliau imtis tobulinimo veiksmų, visų pirma kalbant apie į Tarybos reglamentą įtrauktas priemones, kurios nebuvo paverstos nuolatinėmis, visuomenės dalyvavimą, skaitmenizavimą ir supaprastintas poveikio aplinkai vertinimo procedūras.

1.5.4. *Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Šis Elektros energijos tinklų dokumentų rinkinys yra vienas iš pagrindinių švarios pramonės kurso ir Įperkamos energijos veiksmų plano, įtrauktų į Komisijos darbo programą, rezultatų. Ši iniciatyva papildoma kitas iniciatyvas, kuriomis siekiama sukurti labiau integruotą Europos energijos rinką ir sumažinti namų ūkių ir pramonės išlaidas energijai. Energetikos infrastruktūra taip pat yra labai svarbi siekiant siūlomo 2040 m. ES klimato srities tikslo ir ES tikslo iki 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą.

Komisijos pasiūlyme dėl naujos 2028–2034 m. daugiametės finansinės programos (DFP) pabrėžiama „esminė tikros energetikos sąjungos svarba“.

1.5.5. *Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą*

Prie šio pasiūlymo pridėtoje poveikio vertinimo ataskaitoje išnagrinėtos įvairios politikos galimybės, kaip pasiekti bendruosius ir konkrečius iniciatyvos tikslus. Nuspręsta, kad tinkamiausia politikos galimybė, kurios siekiama šiuo pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, yra veiksmingiausias ir ekonomiškai efektyviausias metodas.

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) ir jo (jos) finansinio poveikio trukmė

trukmė ribota

- galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD],
- įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM, o mokėjimų asignavimų – nuo MMMM iki MMMM;

trukmė neribota

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Planuojamas biudžeto vykdymo metodas (-ai)⁵³

Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

- padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- vykdomųjų įstaigų.

Pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis

Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- Europos investicijų bankui ir Europos investicijų fondui;
- įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, tiek, kiek joms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- atitinkamame pagrindiniame akte nurodytoms įstaigoms ar asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus bendros užsienio ir saugumo politikos srityje pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį;
- valstybėje narėje įsteigtoms įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė arba Sąjungos teisė ir kurioms pagal konkrečių sektorių taisykles gali būti patikėtas Sąjungos lėšų arba biudžeto garantijų įgyvendinimas tiek, kiek tokias įstaigas kontroliuoja viešosios teisės reglamentuojamos įstaigos arba įstaigos, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, ir joms kontrolės įstaigos suteikia tinkamas finansines garantijas solidariosios atsakomybės forma arba lygiavertes finansines garantijas, kurios kiekvienam veiksmui gali būti apribotos iki didžiausios Sąjungos paramos sumos.

⁵³

Informacija apie biudžeto vykdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BUDGpedia“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

Pastabos

Šiame pasiūlyme vienintelis nustatytas biudžeto poreikis yra susijęs su sutartimi dėl išorės paramos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę patikroms atlikti. Atsižvelgiant į įprastą derybų tvarkaraštį, priėmimo ir perkėlimo į nacionalinę teisę terminą, tokia sutartis bus reikalinga po 2028 m., taigi pagal kitą DFP.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Užduotys, kurias tiesiogiai įgyvendina ENER GD, bus vykdomos pagal metinį planavimo ir stebėsenos ciklą, kaip įgyvendinama Komisijoje ir vykdomosiose įstaigose, įskaitant rezultatų pateikimą ENER GD metinėje veiklos ataskaitoje.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Biudžeto vykdymo metodo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

1 reikalavimas:

Išorės paslaugų teikėjo pasitelkimas medžiagai organizuoti ir pirmajam priemonių įvertinimui atlikti yra įprasta praktika, atsižvelgiant į priemonių apimtį ir nacionalinių kalbų vartojimą priemonėse, apie kurias praneša valstybės narės. Užduotis atliekama surengiant viešųjų pirkimų procedūrą. Šiuo atveju viešieji pirkimai bus vykdomi tiesioginiu valdymu, visapusiškai taikant Finansinio reglamento nuostatas. ENER GD viešųjų pirkimų kontrolės strategija apima specialią ex ante teisinę, veiklos ir finansinę viešųjų pirkimų kontrolę (viešųjų pirkimų ir sutarčių patariamojo komiteto atliekama peržiūra) ir sutarčių pasirašymo kontrolę. Be to, prekių ir paslaugų pirkimo išlaidoms taikoma ex ante bei prireikus ex post ir finansinė kontrolė.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Energetikos GD tiesiogiai valdomiems elementams gali kilti įprasta rizika, daranti poveikį viešųjų pirkimų procedūroms. Šios rizikos, susijusios su išlaidų teisėtumu ir tvarkingumu, lygis laikomas žemu. Instituciniu ir generalinio direktorato lygmeniu taikomos tinkamos ir veiksmingos kontrolės priemonės. Kalbant apie veiksmingumą, pagrindinę riziką kelia neteisingi įverčiai, susiję su darbo krūviu, atsirandančiu dėl šio pasiūlymo. Šią riziką reikia pripažinti ir ji priklauso nuo valstybių narių atliekamo perkėlimo į nacionalinę teisę darbo, taip pat nuo vidaus darbo organizavimo ir prioritetų nustatymo.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės išlaidų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Energetikos GD pavestos užduotys bus įgyvendinamos taikant jau esamą kontrolės sistemą ir tikimasi, kad kontrolės santykio sąnaudos išliks stabilios (5–6 % valdomų lėšų, remiantis neseniai atliktais tyrimais). Tikėtina klaidų rizika atliekant mokėjimą ir užbaigiant veiksmus, atsižvelgiant į viešųjų pirkimų procedūrų klaidų lygio įvertį, turėtų išlikti maža ir neviršyti 2 % reikšmingumo ribos.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

2020 m. Energetikos GD priėmė persvarstytą Kovos su sukčiavimu strategiją, o 2023 m. – persvarstytą 2023–2025 m. veiksmų planą. Energetikos GD šiuo metu peržiūri savo 2026–2028 m. Kovos su sukčiavimu strategiją pagal OLAF metodiką. ENER GD kovos su sukčiavimu strategija grindžiama Komisijos kovos su sukčiavimu strategija ir specialiu vidaus rizikos vertinimu, atliktu siekiant nustatyti

sritis, kuriose kyla didžiausias sukčiavimo pavojus, jau veikiančiomis kontrolės priemonėmis ir veiksmais, būtinais pagerinti ENER GD pajėgumą užkirsti kelią sukčiavimui, jį nustatyti bei ištaisyti.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA ⁵⁴	ELPA šalių ⁵⁵	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių ⁵⁶	kitų trečiųjų valstybių	kitų asignuotųjų pajamų
	02.03.02 Europos infrastruktūros tinklų priemonė – energetika	Skirt.	NE	NE	NE	NE

⁵⁴ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

⁵⁵ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁵⁶ Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidatų.

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka ⁵⁷

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

3.2.1.1. Patvirtinto biudžeto asignavimai

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija		Numeris								
GD: ENER			Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO DFP 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Veiklos asignavimai										
Biudžeto eilutė 02.03.02 Europos infrastruktūros tinklų priemonė – energetika	Įsipareigojimai	1b	0,350							0,350
	Mokėjimai	2b		0,140		0,140	0,070			0,350
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų ⁵⁸										
Biudžeto eilutė		3								0
IŠ VISO asignavimų	Įsipareigojimai	= 1a + 1b + 3	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Mokėjimai	= 2a + 2b + 3	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350
ENER GD			Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO

⁵⁷ Sumos po 2027 m. yra orientacinės ir nedaro poveikio vykstančių derybų dėl kitos DFP rezultatams.

⁵⁸ Technical and/or administrative assistance and expenditure in support of the implementation of EU programmes and/or actions (former 'BA' lines), indirect research, direct research.

			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	DFP 2028–2034
IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	4	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Mokėjimai	5	0	0,140	0,140	0,070	0	0	0,350	
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		6	0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos <2> ANTRAŠTINĘ DALĮ daugiametėje finansinėje programoje	Įsipareigojimai	= 4 + 6	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Mokėjimai	= 5 + 6	0	0,140	0,140	0,070	0	0	0,350	
			Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028–2034
• IŠ VISO veiklos asignavimų (visose veiklos išlaidų kategorijose)	Įsipareigojimai	4	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Mokėjimai	5	0	0,140	0,140	0,070	0	0	0,350	
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų (visose veiklos išlaidų kategorijose)		6	0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės	Įsipareigojimai	= 4 + 6	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350

programos 1–3 išlaidų kategorijas										
	daugiametėje finansinėje programoje (orientacinė suma)	Mokėjimai	= 5 + 6	0	0,140		0,140	0,070	0	0

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija		4	„Administracinės išlaidos“ ⁵⁹							IŠ VISO DFP 2028– 2034
GD: <.....>		Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034		
• Žmogiškieji ištekliai		0	0	0	0	0	0	0	0	
• Kitos administracinės išlaidos		0	0	0	0	0	0	0	0	
IŠ VISO <....> GD	Asignavimai	0	0	0	0	0	0	0	0	

GD: <.....>		Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
• Žmogiškieji ištekliai		0	0	0	0	0	0	0	0
• Kitos administracinės išlaidos		0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO <....> GD	Asignavimai	0	0	0	0	0	0	0	0

⁵⁹ Būtinai asignavimai turėtų būti nustatomi naudojant atitinkamo „BUDGpedia“ tinklalapio duomenis apie vidutines metines išlaidas.

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0	0	0	0	0	0	0	0

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–4 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	daugiamečiuose finansiniuose programose	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350

3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas (not to be completed for decentralised agencies)

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir atliktus darbus			Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 skirsnį)										IŠ VISO	
	ATLIKTI DARBAI																	
↓	Rūšis ⁶⁰	Vidutinės sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS ⁶¹ ...																		

⁶⁰ Atlikti darbai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

– Atliktas darbas																	
– Atliktas darbas																	
– Atliktas darbas																	
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																	
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																	
– Atliktas darbas																	
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																	
IŠ VISO																	

---

⁶¹ Apibūdinta 1.3.2 skirsnyje „Konkretus tikslas (-ai) ...“.

3.2.3. Numatomo poveikio administraciniam asignavimams santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

3.2.3.1. Patvirtinto biudžeto asignavimai

PATVIRTINTI ASIGNAVIMAI	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO 2028– 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Kitos administracinės išlaidos	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Žmogiškieji ištekliai	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Tarpinė suma, neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
IŠ VISO								
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

3.2.4. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

3.2.4.1. Finansuojami iš patvirtinto biudžeto

Sąmatą surašyti etato ekvivalentais⁶²

PATVIRTINTI ASIGNAVIMAI	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034
• Etatų plano etatai (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
20 01 02 01 (Būstinė ir Komisijos atstovybės)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (ES delegacijos)	0	0	0	0	0	0	0
(Netiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	0	0	0
(Tiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	0	0	0

⁶² Po lentelės nurodykite, kiek etato ekvivalentų iš nurodyto skaičiaus jau paskirti veiksmui valdyti ir (arba) gali būti perskirstyti jūsų generaliniame direktorate ir kokie yra jūsų gryniesiems poreikiai.

Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)	0	0	0	0	0	0	0
• Išorės darbuotojai (etato ekvivalentais)							
20 02 01 (AC, END finansuojami iš bendrojo biudžeto)	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END ir JPD ES delegacijose)	0	0	0	0	0	0	0
Administracinės paramos eilutė [XX.01.YY.YY]	- būstinėje	0	0	0	0	0	0
	- ES delegacijose	0	0	0	0	0	0
(AC, END – netiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	0	0	0
(AC, END – tiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – 4 išlaidų kategorija	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – neįtraukta į 4 išlaidų kategoriją	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO	0	0	0	0	0	0	0

Pasiūlymui įgyvendinti reikalingi darbuotojai (etato ekvivalentais):

Bus pasitelkiami dabartiniai Komisijos tarnybų darbuotojai.

Papildomi darbuotojai išskirtinėmis aplinkybėmis*

bus finansuojami pagal 4 išlaidų kategoriją arba iš mokslinių tyrimų

bus finansuojami iš BA eilutės

bus finansuojami iš mokesčių

Etatų plano etatai

nėra duomenų

Išorės darbuotojai (CA, SNE, INT)

Vykdytinų užduočių aprašymas, kai užduotis vykdo:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	
Išorės darbuotojai	

3.2.5. *Numatomo poveikio su skaitmeninėmis technologijomis susijusioms investicijoms apžvalga*

Privaloma: su skaitmeninėmis technologijomis susijusių investicijų pagal pasiūlymą (iniciatyvą) geriausias įvertis turėtų būti pateiktas tolesnėje lentelėje.

Išimties tvarka, kai tai reikalinga pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti, asignavimai pagal 4 išlaidų kategoriją turėtų būti pateikti tam skirtose eilutėse.

Asignavimai pagal 1–3 išlaidų kategorijas turėtų būti nurodyti kaip „Politikos priemonių IT išlaidos veiklos programoms“. Šios išlaidos parodo veiklos biudžetą, naudojamą su iniciatyvos įgyvendinimu tiesiogiai susijusioms IT platformoms ar priemonėms pakartotinai naudoti, pirkti ir (arba) sukurti ir susijusioms investicijoms

(pvz., licencijoms, tyrimams, duomenų saugojimui ir kt.). Šioje lentelėje pateikta informacija turėtų atitikti 4 skirsnyje „Skaitmeniniai aspektai“ pateiktus duomenis.

IŠ VISO skaitmeninių ir IT asignavimų	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
IT išlaidos (organizacijos)	0	0	0	0	0	0	0	0
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0	0	0	0	0	0	0	0
Neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Politikos priemonių IT išlaidos veiklos programoms	0	0	0	0	0	0	0	0
Tarpinė suma, neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO								
	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.6. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Pasiūlymas (iniciatyva)

- Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.
- Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.
- Reikia persvarstyti DFP.

3.2.7. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								

IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
  - nuosaviems ištekliams
  - kitoms pajamoms
  - nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto eilutė:	pajamų	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁶³						
			Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034
.....	straipsnis								

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

4. SKAITMENINIAI ASPEKTAI

4.1. Skaitmeninės svarbos reikalavimai

1 reikalavimas (R1): 1 reikalavimas susijęs su priemone, pagal kurią leidimų išdavimo procedūrą atsinaujinančiųjų išteklių energijos, energetikos infrastruktūros ir energijos kaupimo įrenginių projektams prašoma skaitmenizuoti ir centralizuoti. Valstybių narių kompetentinga (-os) institucija (-os) turi turėti galimybę gauti paraiškas dėl leidimų išdavimo ir visus atitinkamus dokumentus skaitmeniniu formatu. Pagal pasiūlymą valstybės narės turi nacionaliniu lygmeniu sukurti bendrą skaitmeninį portalą, skirtą visiems leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos, energijos kaupimo įrenginių ir tinklo projektams procedūrų etapams, kad juo būtų prisidedama prie vienedesnio įvairių valstybių narių leidimus išduodančių institucijų skaitmenizavimo, sąveikumo ir skaidrumo ir kad leidimų išdavimas galiausiai taptų spartesnis. Tai bus įtraukta į AEID 16 straipsnį, EERD 8 straipsnį ir Dujų rinkos direktyvos 3 straipsnį. Tai papildys valstybių narių pareigą visus sprendimus priimti lengvai prieinamu formatu. Atitinkamos institucijos turėtų užtikrinti prieigą prie atitinkamų aplinkos ir geologinių duomenų ir sprendimų, saugomų centriniame

⁶³ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.

internetiniame portale, nurodytame Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [xxxxx] 10 straipsnio 3 dalyje

2 reikalavimas (R2): 3 reikalavimas susijęs su Komisijos tarnybų vykdoma dalinio keitimo direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę ir įgyvendinimo stebėseną ir vertinimu. Valstybės narės ir Komisija apie priemones ir susijusius dokumentus praneša per portalą THEMIS arba e. paštu. Komisijos tarnyboms nereikės imtis jokių tolesnių veiksmų šiam reikalavimui įvykdyti. Be to, siekiant padėti dalinio keitimo direktyvą perkelti į nacionalinę teisę ir įgyvendinti, bus atnaujinta esama internetinė priemonė, sukurta Direktyvai (ES) 2023/2413.

4.2. Duomenys

Pagal **1 reikalavimą** įtraukiami visi duomenys, būtini išsamiam leidimui ar leidimams, susijusiems su atsinaujinančiųjų išteklių energijos, energetikos infrastruktūros ir energijos kaupimo įrenginių projektais, gauti. Tai asmens duomenys, susiję su pareiškėju (fiziniu ar juridiniu asmeniu), projektų ypatumai ir visi būtini patvirtinamieji dokumentai. Remdamasi procedūros centralizavimu, Komisija taip pat nustatė pareigą, kad portale būtų galima gauti statistinius duomenis apie leidimų išdavimo procedūras, visų pirma apie vidutinius terminus, vėlavimus ir kt. Nustatyta bendra pareiga laikytis duomenų apsaugos taisyklių, jei jos taikytinos.

Kalbant apie **2 reikalavimą**, duomenys, kuriais dalijamasi perkeliant direktyvą į nacionalinę teisę, daugiausia yra viešai paskelbti teisės aktai ir konfidencialūs Komisijai siunčiami ir iš jos gaunami raštai.

4.3. Skaitmeniniai sprendimai

1 reikalavimas. Leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos, energetikos infrastruktūros ir energijos kaupimo įrenginių projektams procedūrų skaitmenizavimą ir centralizavimą palengvins skaitmeninė priemonė – skaitmeninė platforma arba portalas, kuriuos turėtų sukurti valstybės narės. Taip valstybės narės valdytų leidimų išdavimo procesus (vykdomus sprendimus dėl leidimų išdavimo ir priimtus sprendimus). Centralizuodami šiuos duomenis tikimės supaprastinti procedūras ir užkirsti kelią tų pačių duomenų dubliavimuisi skirtingose platformose. Konstatuojamosiose dalyse Komisija primygtinai ragina, kad portale turėtų būti įdiegtos funkcijos, be kita ko, naudojant dirbtinį intelektą, kad bendras kontaktinis punktas, kitos institucijos ir pareiškėjai galėtų patikrinti paraiškos būseną ir etapus, kuriuose vėluojama, taip pat patikrinti, ar laikomasi leidimų išdavimo terminų. Be to, turėtų būti sudarytos sąlygos rinkti statistinius duomenis, kad būtų galima patikrinti bendrą leidimų išdavimo procedūrų pažangą valstybėse narėse. Portalas turėtų padėti bendram kontaktiniam punktui, kuris turėtų turėti prieigą prie visų atitinkamų duomenų ir informacijos, vykdyti jo pareigas; Galiausiai, prieiga prie centrinio internetinio portalo, nurodyto Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [xxxxx] 10 straipsnio 3 dalyje, kuriuo bus racionalizuotos duomenų rinkimo ir poveikio aplinkai vertinimo procedūros, taikytinos atsinaujinančiųjų išteklių energijos, elektros energijos perdavimo ir skirstymo infrastruktūros projektams, energijos kaupimo įrenginių projektams ir įkrovimo stotelėms, padidins tikrumą tiek plėtotojams, tiek valdžios institucijoms.

2 reikalavimas. Skaitmeninės priemonės jau įdiegtos ir jokių tolesnių veiksmų imtis nereikia.

4.4. *Sąveikumo vertinimas*

Pagal **1 reikalavimą** nereikalaujama sąveikos tarp valstybių narių, tarp ES subjektų arba tarp ES subjektų ir viešojo sektoriaus institucijų. Tai taip pat neturi poveikio tarpvalstybiniam sąveikumui, nes duomenys yra svarbūs nacionalinėms, o ne ES lygmens sprendimų priėmimo procedūroms. Vis dėlto galima tikėtis bendradarbiavimo vykdant tarpvalstybinius projektus, todėl valstybės narės raginamos apsvarstyti galimybę naudoti duomenų formatą, kuris būtų sąveikus bei lengvai prieinamas ir kuriuo būtų galima lengvai dalytis. Tačiau centralizuotai apibrėžta duomenų struktūra buvo apsvarstyta ir atmesta, nes dėl to, kad didžiausia leidimų išdavimo procedūrų procentinė dalis kiekvienoje valstybėje narėje daugiausia yra nacionalinio pobūdžio, ir dėl skirtingų leidimų išdavimo sistemų, logiška, kad faktinis sprendimas dėl įgyvendinimo formato paliekamas valstybėms narėms; jos gali nuspręsti, kas geriausiai tinka jų sistemai ir naujai skaitmeninei platformai, kurią jos sukurs.

- Viešosios tarnybos, kurioms šie pasiūlymai daro poveikį, būtų visos kiekvienos valstybės narės institucijos, dalyvaujančios išduodant leidimus energetikos įrenginiams, pvz.:
- energetikos ministerija ir (arba) agentūros,
- savivaldybė / vietos administracija,
- aplinkosaugos institucijos,
- administracinės įstaigos ar subjektai, atsakingi už nuomonę apie projektus, darančius poveikį teritorijų planavimui ir kultūros paveldo vietovėms, arba už jų patvirtinimą

2 reikalavimui vykdyti naudojama platforma THEMIS jau yra sąveiki, nes jai reikia ES subjektų ir viešojo sektoriaus institucijų sąveikos per jų tinklą ir informacines sistemas

4.5. **Skaitmeninio įgyvendinimo rėmimo priemonės**

Apie **1 reikalavimą** pasakytina, kad, siekdama padėti valstybėms narėms dalytis geriausios praktikos pavyzdžiais būsimose leidimų išdavimo ekspertų grupėse ir kituose forumuose, Komisija nagrinėja įvairias esamas skaitmenines ir DI leidimų išdavimo priemones, kurias galima patikslinti ir pritaikyti prie nacionalinių ir regioninių aplinkybių. Be to, numatyta parama techninės pagalbos ir gebėjimų stiprinimo forma skaitmeniniam įgyvendinimui remti, be kita ko, galbūt pagal techninės paramos priemonę, Ekonomikos gavinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir naudojant regioninius fondus.

Dėl **2 reikalavimo** tokių priemonių nereikia.